

НАДІЯ У ГОСПОДІ

«Не самим хлібом житиме людина, але
кожним словом, що виходить з Божих уст»
(Матв. 4:4).

ВІЧНИЙ СКАРБ

№ 2 Лютий 2016

Щомісячна християнська газета

www.lifesource.com.ua

«Не бійся, з тобою бо Я, і не озирайся,
бо Я Бог твій! Зміцню Я тебе, і тобі поможу,
і правицею правди Своєї тебе Я підтримаю» (Ісаї 41:10).

З ІСТОРІЇ ДНЯ
СВЯТОГО
ВАЛЕНТИНА

2

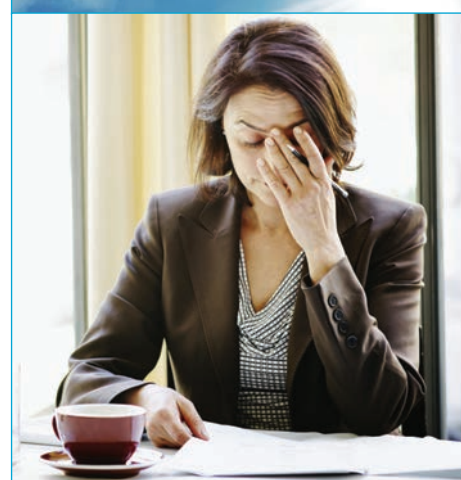
НЕСЛУХНЯНА
ДИТИНА

5

ЩО ТАКЕ
ГРІХ ДО СМЕРТІ?

6

ЧОМУ МИ
ХВОРІЄМО?

11

З ІСТОРІЇ ДНЯ СВЯТОГО ВАЛЕНТИНА

Михайло Бріцин

Як правило, свята – це відображення культурних цінностей суспільства та його історії. Згадуючи радянські часи, можна чітко простежити, наскільки цілеспрямовано знаменні дати відображали тодішню ідеологію.

За час незалежності у країні відбулося багато змін, які стосуються і свят. З одного боку, влада встановлює їх, відмовляючись від одних дат і вибираючи інші. З іншого боку, сам народ, душа якого жадає свята не менше, робить свій вибір. На гребні цих змін до нас прийшов День Валентина як день усіх закоханих.

Легенда, що лежить в основі цього свята, свідчить, що в середині III ст. н. е. римський імператор Клавдій заборонив своїм легіонерам одружуватися. Це нібито підживило бойовий дух армії. Проте знайшовся священик, отець Валентин, який проживав у Терні та, незважаючи на заборону, таємно вінчав закоханих.

Клавдій, дізнавшись про порушення закону, наказав схопити священика і кинути його до в'язниці. День страти Валентина, 14 лютого, і став відзначатися тими, кого він повинчав, як день заступництва за закоханих. За іншою версією, імператор покарав бунтарський край тим, що заборонив священикам здійснювати на тій території служіння вінчання, а Валентин усе ж робив це, ризикуючи життям.

Залишаючи осторонь суперечки про достовірність цієї історії, хочеться звернути увагу на те, яких змін відтоді зазнали наші уявлення про закоханість і шлюб.

Подумати лишень, навіть під загрозою смерті люди, що люблять одне одного, прагнули укласти шлюбний заповіт. Наражаючись на смертельну небезпеку, священик скріплював рішення закоханих і оголошував їх чоловіком і дружиною. Навіщо їм взагалі потрібно було це благословення? Хіба вони не знали, що існує «цивільний» шлюб? Адже ми

живемо в цивілізованому суспільстві. Проте, стежачи за тим, що відбувається навкруги, починаєш сумніватися в цій так званій цивілізованості. Як людині, яка пропагує моральні принципи й виросла в невеликому місті, мені стає соромно за сім-вісім розлучень на десять шлюбів, за підлітків, які наважуються на аборт, за лідерство країни за швидкістю поширення ВІЛ-інфекції. Соромно за те, наскільки вульгарним став гумор, що зраду представляють як щось незавадне і позитивне.

Хтось запитав: «А хіба можна любов оцінювати за наявністю печатки в паспорті?». Чорнило на папері справді не робить шлюб міцнішим. Воно просто засвідчує відповідальність, яку людина бере на себе. А ось відповідальність – це прояв зрілої любові. І саме про любов, відповідальність, вірність говорить шлюбна церемонія в будь-якій із релігій.

Можна заявляти: «Я люблю її, вона любить мене, що ще потрібно?». Та спробуйте знайти у своєму люблячому серці відповідь: чи хоче жінка бути заміжною? Чи є в неї бажання представляти найближчу людину своїм батькам, друзям словами: «Це – мій чоловік»? Якщо ваше серце сповнене любов'ю, допоможіть вашій коханій просто й упевнено відповідати: «Я заміжня» на запитання друзів, сусідів, на запитання анкет і заяв. А ось у цьому допоможе і церемонія одруження, і печатка в паспорті.

Щоб світ не котився до хаосу, Бог встановив шлюб як заповіт між чоловіком і жінкою. Коли двоє

обіцяють одне одному любити і залишатися вірними, Господь освячує це рішення і стає опорою сім'ї. Розуміючи святість шлюбу, цінуючи обіцянку вірності, священик готовий був іти на смерть, щоб дати законну основу новій сім'ї. І йдеться зовсім не про романтичну закоханість або легкий флірт. День Валентина – це день страти людини, яка виявилася вірною переконанням щодо шлюбу.

Шкода, що День закоханих перетворюється на день вседозволеності. Заповзятливі ділячі намагаються зіграти на людських слабкостях. І вже не ларки з листівками і квітами мають основний виторг у ці дні, а нічні клуби. Та й підписані листівки й упаковані букети стають вже не вираженням сердечних почуттів, а демонстрацією матеріальних можливостей. Де ж тут любов?

Уже якщо й запозичувати якісь свята, то краще б свято вірності. Таке свято не завадило б і закоханим, і одруженим, і просто хорошим людям. Здається, що саме такого свята і жадає душа. А може, не шукати його, не чекати, коли влада про нього потурбується, а взяти і влаштувати його одне одному. А може, подарувати обіцянку бути вірним і скріпити її перед Богом, і не на рік, а на все життя, щоб свято вірності не припинялося?

СУТЬ ДРІБНИЦЬ

Сергій Кавецький

А що було б, якби всі люди на Землі були абсолютно однаковими?

Тоді, напевно, значно легше було б зшити всім чоловікам однакові костюми, усім жінкам – однакові сукні. Діти теж були б в усьому однаковому. Однак чому ми не бачимо цього навколо?

Ми всі приходимо в цей світ цілком різними і сприймаємо його теж по-різному, не так, як інші. Це і робить нас несхожими одне на одного, немов Хтось заздалегідь спланував це.

Достатньо простежити за людьми, щоб у цьому переконатися. Ось людина, якій неважливо, як вона одягається. Її думки, мабуть, зайняті чимось зовсім іншим. Інша людина ретельно продумує свій гардероб ще з вечора, звертаючи увагу на кожну дрібницю, не забуваючи про аксесуари. А ось ще одна людина. Свій піджак вона вчора відшуквала на звалищі. Та й туфлі зі сміттового контейнера ще послужать.

Так по-різному починаються і минають дні в різних людей, у них різні види діяльності, у кожного своє життя. Шерлок Холмс, літературний персонаж, створений Артуром Конаном Дойлем, умів, спостерігаючи за деталями та дрібницями, зіставляючи їх

разом, отримувати досить детальну й цілісну картину життя людини.

Дивовижна річ – усі ці деталі та дрібниці! З їхньою допомогою, як із мозаїки або шматочків пазлів, зібраних у певному порядку, можна скласти цілісну картину. Ви можете, ніколи не бачивши річ, за детальним описом уявити її собі.

У нашому житті таких дрібниць багато. Воно переважно з них і складається. Людина уявляє його собі, будує плани, прагне реалізувати. Проте не завжди вдається реалізувати і скласти пазли життя в потрібному порядку.

Побачивши, що картина не вдалася, ми хочемо переписати все наново, «з чистого аркуша». Знову починаємо планувати, думати і складати новий візерунок, кращий за попередній. І зовсім скоро розуміємо, що порядок, у якому ми складаємо свої пазли-події, вкрай важливий. Якщо уважно розглянути, наприклад, цифрову фотографію, можна побачити, що вона складається з мікроточок – пікселів. Це добре помітно при значному збільшенні. Уявіть, що в одній фотографії 2 000 точок і в інших стільки ж. Проте на одній зображені радісні діти, а на іншій – аварія поїзда. Однакова кількість

точок, але, розташовані в різному порядку, вони відображають різні картини та події.

Так і в нашому житті. Дрібниці, немов пікселі на фотографії, створюють різні картини. Ці картини вибудовуються в епізоди, які й складають стрічку всього нашого життя. У кожного свій сценарій, у якому ми намагаємося проявити свій режисерський талант. У цій клопіткій праці, що часто нагадує нескінченний серіал, ми якось випускаємо з уваги, що в цій студії під назвою «Життя» є ще один Режисер – Головний. Саме Він задумав первинний сценарій для всіх нас. Він і без масштабування бачить усі дрібниці-точки, з яких складається картина нашого життя.

І скільки б ми не повторювали, що кожна людина – сама творець свого щастя, сама собі режисер, часто наш вибір має негативні наслідки. Життя навчає: без допомоги Того, Хто знає влаштування буття, робота над сценарієм нашого шедевра розміром з життя з кожним кроком стає дедалі важчою. То, може, варто частіше звертатися за допомогою до Головного Режисера і довіряти весь хід подій? За Його участі в наших картинах точно буде більше щастя та радості, ніж катастроф.

ПІД ОДНУ ГРЕБІНКУ

Володимир Шишков

Можливо, вам доводилося чути висловлювання: "Стосунки тещі та зятя рідко складаються гладко". "Готувати і прибирати – не чоловіча справа". "Жінки погано керують транспортом і не орієнтуються в техніці".

Ось неповний список стереотипів, якими ми, не особливо замислюючись, керуємося, обираючи ту чи іншу модель поведінки. Це типові, узагальнені, часто дуже умовні та приблизні характеристики людей, їхніх звичок, схильностей, передбачуваних реакцій. І як будь-який стандарт, що став загальноновизнаним, стереотип міцно та надовго осідає в нашій свідомості.

Чому так відбувається? Тому що ми сприймаємо ці штампи бездумно, не аналізуючи. Адже так «думають усі». Друга причина полягає в тому, що нам так зручніше – звести все різноманіття індивідуальностей до безликих ярликів. Ось чому такі живучі всі ці жарти про некомпетентних начальників, невірних чоловіків, а ще особливості української нації.

Нам навіть не доводиться напружувати свій мозок. Варто комусь сказати: «бомж», «циганка», «олігарх», «фотомодель» – і в уяві одразу ж виникає образ типового представника кожної категорії. З деякими з них ми реально зустрічалися, і ці емоційно забарвлені зустрічі назавжди закарбувалися в нашій пам'яті. Інші ж стереотипні установки наві'язані нам телебаченням, школою, нашим близьким оточенням. Мене, наприклад, моя мама з дитинства вчила остерігатися іноземних шпигунів (які зазвичай «вдають із себе журналістів»), триматися подалі від циганів і в жодному разі не купувати пиріжки в незнайомих бабусь: «Хто знає, що туди кладуть?!».

Незважаючи на уявну зручність, наші типові уявлення відносні. Адже реальне життя далеко не просто вкласти в прокрустове ложе «типового». Досі пам'ятаю той випадок, коли моїм стереотипам було завдано першого серйозного удару.

Події відбувалися на початку вісімдесятих на Центральному вокзалі міста Дніпропетровська. Ми зі знайомою, двоє студентів, безперервно цілу ніч простояли біля кас в очікуванні квитків на вранішній потяг, розмовляючи з людьми в черзі. За годину до прибуття почали продавати квитки. Проте потяг виявився швидким, і касирка запропонувала нам тільки дорогі квитки. Нам бракувало трьох карбованців. Не дуже велика сума, але на той час – далеко не дріб'язок. Коли ми з проханням в очак обернулися до людей у черзі, тих немов підмінили: обличчя вмиль закам'яніли байдужістю, у когось промайнула тінь підозрілості, навіть ворожості. Думаю, нас одразу ж зарахували до категорії вокзальних жебраків. Ось вона – стереотипність мислення в усій красі! Робити нічого, пішли до виходу. На сходинах, когось чекаючи, стояв хлопець. За зовнішнім виглядом і не примітним одягом – студент, за рисами

смуглявого обличчя і акцентом – виходець із Середньої Азії. Почувши про нашу біду, він без зайвих розмов витягнув з худого гаманця п'ять карбованців і протягнув нам. Ця раптова щедрість незнайомця шокувала нас ще більше, ніж напад підозрілості десятка пасажирів, з якими ми провели всю ніч.

Той випадок був далеко не єдиним у моєму житті, коли незнайомі (та й знайомі) люди діяли зовсім не так, як я від них очікував.

Проте, мабуть, найбільше вплинула на моє стереотипне мислення найнестандартніша Людина з усіх, про кого я будь-коли чув, – Ісус із Назарета.

Ось Він з очевидним схваленням вказує на доброту самарянина і на живу віру римського офіцера-окупанта, на фантастичну жертвовність бідної вдови і щире розкаєння збирачів податків і блудниць – людей, яких автоматично зараховували до категорії нечистих і грішних. А ось Ісус покаже лицемірство "праведників" і зневіру тих, кого лише «за посадою» називали священиками.

Та й Самому Назарянині раз у раз доводилося пробиватися через вікові забобони і стереотипи. «Чи може бути щось доброго з Назарета?» (Івана 1:46). Це запитання ставить не

який-небудь злостивець, а майбутній апостол Нафанаїл. «Чи Ти Той, Хто має прийти, чи нам чекати на іншого?» (Луки 7:19) – сумнівається предтеча Ісуса і Божий пророк Іван Хреститель.

Когось бентежила відсутність у новоявленого Месії належної освіти (див. Івана 7:15), когось – Його походження (див. Івана 7:27), і майже всіх – Його претензії називатися Сином Божим і Царем Ізраїлю. Молодий Учитель з провінційного містечка занадто часто збивав людей з пантелику Своїми нестандартними вчинками, а ще більше – нестандартними розмовами. «Блаженні убогі духом. Блаженні ті, що плачуть. Блаженні переслідувані за правду» (див. Матв. 5:3-11).

Він торкався до недоторканих, слухав тих, кого інші не помічали. Христові незручні запитання та парадоксальні відповіді розбивали вщент фундамент зручного і передбачуваного життя. Ісус методично і цілеспрямовано викорінював у людях саму звичку мислити стереотипно. Та багато хто Його не зрозумів, Христа вбили як порушника їхнього розміреного спокою, як руйнівника їхнього такого зрозумілого і передбачуваного маленького світу.

Проте кому з нас сподобалися б Його слова? Адже, по правді кажучи, вони дуже часто не пестили слух, адже вони розкривали гріховну сутність людини. Ісус не підходив на роль їхнього Спасителя, їхнього Царя, їхнього Бога. Ми так поспішаємо, так звикли оцінювати всіх і все «на око», судити інших по собі чи за зовнішнім виглядом, рівняти всіх "під одну гребінку". А Він навчав зовсім іншого: «Не судіть за зовнішнім виглядом, але судіть справедливим судом!» (Івана 7:24).

Наш Господь прийшов у цей світ, щоб зруйнувати стереотипи, котрі формувалися сотні років. У кожній людині Христос бачив дороге цінне Боже дитя. Нехай же наш Спаситель буде для вас прикладом. Ламайте стереотипи, намагайтеся розгледіти в людях хороші риси характеру. І пам'ятайте: кожна людина – дитя вічного Бога!

ОБІЙНЯТИ ВЕСЬ СВІТ

Євгенія Чернова

«І коли ти, нарешті, зрозумієш, що неможливо обійняти весь світ!» – сміється моя подружка, вкотре скептично стежачи за моїми спробами комусь допомогти. Хоч говорить вона це за звичкою, оскільки за довгі роки нашої дружби встигла багато разів переконалися, що змінити мене не вдасться.

Я розумію, що нагодувати сотні бездомних собак, одягнути не менш численних жебраків і втішити натовп пригнічених при всьому моєму бажанні не вдасться. Але відвернутися від людини, котра потребує допомоги, я не можу. Тому, можливо, деякі знайомі називають мене жартома "матір'ю Терезою".

Крім того, мене бентежить загальне небажання помічати проблеми одне одного. Хоч ми і помічаємо, але лише до того моменту, коли потрібні конкретні дії. Наприклад, щодня спостерігаючи за нещасливою сім'єю, сусіди з готовністю обговорюють складну ситуацію, нарікають на недбалих батьків, уряд і заодно на Бога. Деякі навіть щиро жаліють вічно голодних і напівроздягнених хлоп'ят. Проте комусь небагатьом спадає на думку благородна ідея пожертвувати дітям одяг або їжу. Адже ця думка мала б стати першим і природним поривом! По правді кажучи, більшість із нас у кращому разі

«відриває від серця» те, що вже зовсім не потрібно або ж просто шкода викинути. Відкрийте для наочності будь-яку газету з оголошеннями. Під рубрикою «Продам» – нескінченний перелік найрізноманітніших товарів. За гроші пропонують усе що завгодно: потужну апаратуру, дороге хутро і старе бабусине дзеркало, бойові нагороди і побутову техніку. Зате в розділі «Віддам» – лише декілька коротких пропозицій жалісливих господарів, згодних віддати «в хороші руки» котеня або песика.

Невже нам більше нічим поділитися одне з одним? Адже на скількох горищах і антресолях роками припадають порохом телевізори, дитячі ліжечка, іграшки, килими, гойдалки, подушки, одяг, посуд, книги! І так відбувається лише тому, що ідея віддати це комусь просто не спадає на думку людині або відкидається нею. І якщо багато хто з нас неохоче ділиться з родичами, то що вже тут говорити про зовсім чужих людей!

Проте в цілому я дуже добре розумію позицію моєї подружки. Вона мислить раціонально і практично. На жаль, серед людей мало охочих поділитися з бідними. Та й гроші з'являються в гаманці не просто так. І, ясна річ, я прекрасно розумію, що одна людина не зможе задовольнити потреби всіх нужденних, навіть якщо роздарує

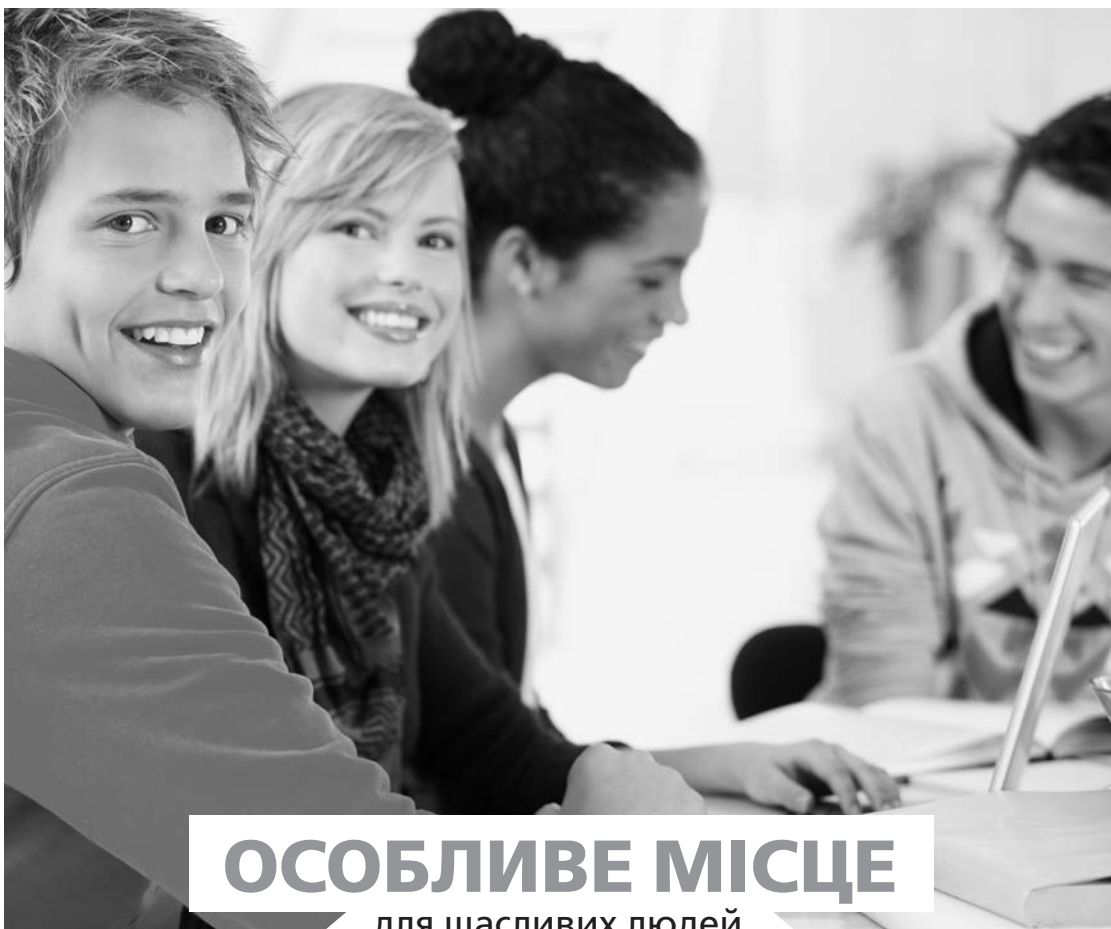
по частинах усе своє майно. Проте цього й не потрібно! Повірте, зовсім немає необхідності по-геройськи знімати із себе останню сорочку. Адже можна просто поділитися тим, що в нас є. Усе в житті повторюється, і речі, які втратили своє значення для нас, обов'язково згодяться комусь іншому. Головне – бажання допомогти. Як кажуть: хто не хоче – шукає причини, а той, хто хоче, – шукає спосіб.

Американський бізнесмен Ендрю Карнегі витратив понад мільярд доларів на створення мережі громадських бібліотек. Спадкоємці Опанаса та

Ольги Тропіних використали свої заощадження для будівництва своєї лікарні в Херсоні. Дев'ять із десяти дорослих жителів Америки жертвують на добродійність 3,2 % свого річного доходу (або 1620 \$). Можна віддати сусідам старенький холодильник, віднести в дитячий садок непотрібні вже іграшки та книги, подарувати сусідському хлопчику велосипед, який давно припадає порохом у вашій коморі.

Давайте ж шукати способи допомогти одне одному! Адже це можливо – обійняти весь світ, достатньо розпочати з тих, хто поруч.

ОСОБЛИВЕ МІСЦЕ для щасливих людей

Друга хибна думка – "шира віра"

«Головне – щиро вірити! А у що ти віриш – для Бога не є важливим», – вважає багато людей. Чимало імператорів та монархів щиро довіряли своїм виночерпцям, але ті одного разу піддалися спокусі й за чималу винагороду підсипали отруту, через що відбувався переворот та зміна влади. То чи врятувала монарха його щира віра?

Чи досить нам прийти на залізничний вокзал, сісти у будь-яку електричку та щиро вірити, що доїдемо до Києва? Ні, щирої віри тут замало. Так само відбувається і з вічними цінностями. Пам'ятайте, що щирість релігійних почуттів ще не говорить про істинність релігії. Людина може щиро йти хибним шляхом і вести інших до загибелі. Наявність щирих послідовників ще не говорить про істинність конфесії, бо щирі послідовники є в кожній із них. Навіть смерть багатьох мучеників не може перетворити оману на істину. Приклад атеїстичних ідей, за які віддало життя багато щирих комуністів, є досить яскравим.

Французький мислитель Жан Жак Руссо зауважив: «Люди помиляються не тільки тому, що не знають, а ще й тому, що вважають себе знаючими». "Бо людині, що перед лицем Його добра, дає Він премудрість, і пізнання..." (Екл. 2:26). Проте якщо у знехтую цими знаннями на користь власним уявленням, то моя віра вже не може вважатися щирою. Тому необхідно постійно запитувати себе: «А чи істинними є мої переконання?»

Третя хибна думка – віра батьків

Ідеться не про те, що віра батьків є завідомо неправдивою. Біблія виступає проти сліпої віри, віри за інерцією.

На околиці Києва розташований Музей народної архітектури та побуту України, який знаходиться поблизу Пирогово. Там знаходяться садиби з сільськими хатами, накритими соломою. На території музею під відкритим небом можна побачити багато предметів побуту, знарядь праці. Тут зібрана колекція народного одягу (наприклад, кожух, постолі), дерев'яного та глиняного посуду.

Ми з цікавістю розглядаємо старовинні предмети, але всі вони вийшли з ужитку. Тому не завжди потрібно використовувати те, чим користувалися наші предки.

З'явилася нова інформація, нові знання, і ми користуємося ними для добробуту своїх сімей. Хіба діти бідних батьків прагнуть залишатися бідними? Хіба сини батьків без освіти повинні нехтувати навчанням?

І тільки коли питання стосується віри та вічності, ми заявляємо: «Ми хочемо бути, як наші батьки!» Хіба вони знали Святе Письмо, якщо ще й досі чути голоси деяких священнослужителів, котрі заявляють: «Біблія – то не для простих людей, а право тлумачити мають тільки ті, хто закінчував духовну академію!»? Протягом століть так навчали народ, бо вважали: чим темніший народ, тим легше ним керувати. Наші батьки не мали доступу до духовних знань, що маємо ми. То невже їхнє незнання виправдовує наше небажання шукати істини?

Чи не повинні ми, подібно до того, як прагнемо мати кращий будинок, кращий автомобіль, умови життя, також прагнути до кращої віри, кращого богопізнання? Якщо колись через комуністичні утиски Біблія не друкувалася в СРСР і з-за кордону не завозилася, бо вважалася контрабандою, то що могли знати наші батьки та діди? Як правило, тільки те, що чули.

Ніхто, незалежно від сану, становища та духовної освіти, не має монополії на Святу Книгу, бо Сам Христос, Котрий дав нам її, заявив: «Дослідіть Писання! Бо ви думаєте через них мати вічне життя, – а вони свідчать про Мене!» (Івана 5:39). Ісус звертається до простих віруючих людей, кажучи: "Ви повинні досліджувати Слово Боже регулярно, бо це питання вашого спасіння. Ніхто замість нас не може угамувати спрагу й голод, так само замість нас

не може вивчати Святе Письмо, бо це питання нашого духовного життя та отримання небесної сили".

Що ж говорить Бог щодо того, чи варто сліпо слідувати релігії батьків, як це робили, наприклад, юдеї? «Не будьте, як ваші батьки, що до них кликали стародавні пророки, говорячи: Так говорить Господь Саваот: Верніться з доріг ваших і з чинів ваших лихих! Та не слухали ви й не прислухались до Мене, говорив Господь» (Зах. 1:4). «І сказав Я їхнім синам на пустині: Уставами ваших батьків не ходіть, і постанови їхніх не перестерігайте, і божками їхніми не занецишуйтесь!» (Єзек. 20:18). Тобто якщо ми бачимо, що батьки помилялися, то Господь наказує нам піти іншим шляхом – шляхом Його істини. Український письменник Йосип Маковей писав: «Ми виявляємо своїм предкам достатню шану, не сліпо слідуємо тому, що вони робили в тих умовах, а чинячи те, що вони робили б при нинішніх знаннях». Деякі люди визнають сумні

факти: «Поприходять до тебе народи від кінців землі та й промовлять: Одідичили наші батьки лиш неправду й марноту» (Єрем. 16:19). Якщо ж просто сліпо покладатися на віру батьків, то що б ви сказали, якби син канібала промовив: «Я не прийму християнство, оскільки мій прадід, дід і батько були канібалами, це тривало віками і я вважаю їхні дії правильними». У різних народів батьківська віра своя, то невже у Господа тисяча не просто різних, а протилежних поглядів?

То чи можна міняти віру батьків? Тисячі християн скажуть: «Ні! Це смертний гріх!». Щоб відповісти на запитання, чи можна міняти віру батьків, треба дослідити біблійну історію, коли зароджувалося християнство. Одним із перших, хто змінив віру батьків, був Ісус Христос. Ми всі знаємо, що Ісус народився не в християнській сім'ї. Він був юдеєм, але став біля витоків християнства. Апостоли народилися в єврейських сім'ях, а стали першими "стовпами" християнської віри.

Тепер модно заявляти про непопуришне слідування вірі батьків. Якщо так, то, певно, праві ті, що стверджують: «Нам треба повернутися до поклоніння Роду, Перуну, Дажбогу і Сварогу, Ярилу, Туру, богиням Макоші та Ляді». Справді, з давніх-давен віра наших батьків, скіфів, була до 988 року не християнством, а темним язичництвом. Невже ми, українці, повернемося до поганства? Слава Богу, що нашим предкам вистачило мужності сказати: «Наші батьки помилялися! Ми знайшли істину». Герцогиня Діана (Марі де Босак) промовила: «Потрібно бути дуже віруючою людиною, щоб змінити релігію». А Цицерон додав: «Кожній людині властиво помилятися, але чинити опір в омані властиво тільки нерозумним, а визнати помилку здатні лише мислячі люди».

Ця історія сталася наприкінці XIX століття. Хлопець з бідної сім'ї продав товари, стукаючи у двері будинків, щоб оплатити своє навчання в школі. Якось, зголоднівши, він знайшов у себе лише дрібну монету. Хлопчина вирішив купити їжі в наступному будинку. Однак він розгубився, коли гарна молода жінка відчинила двері, і замість їжі він попросив склянку води. Вона подумала, що він голодний, і принесла йому велику склянку молока. Хлопчина пив повільно й потім запитав: «Скільки я вам винен?» «Ти не винен мені нічого, – відповіла вона, – мама вчила нас ніколи не брати плату за послугу!» Він сказав: «У такому випадку я дякую вам від усього мого серця». Коли Говард Келлі залишав цей будинок, він став не тільки фізично сильнішим, його віра в Бога та в людей також зміцнилася. Пізніше ця жінка тяжко захворіла, її стан став критичним.

Місцеві лікарі були безсилими. Вони послали хвору у велике місто й покликали фахівців обстежити її та визначити рідкісну хворобу. Був запрошений для консультації і славнозвісний

американський хірург, гінеколог XX століття Говард Келлі. Коли він почув назву містечка, звідки вона приїхала, особливе почуття наповнило його серце. Чоловік піднявся й пішов по коридору до її палати. У своєму лікарському халаті він увійшов, щоб побачити її... Він упізнав її відразу. Повертаючись до кабінету, Говард вирішив, що зробить усе можливе, щоб урятувати її життя. Від цього дня він приділяв особливу увагу її лікуванню. Після тривалого бою перемога була здобута.

Лікар Келлі попросив бухгалтера передати йому рахунок для підпису. Він подивився на нього й потім написав дещо. Жінка боялася відкрити свій рахунок, оскільки вона була впевнена, що муситиме решту свого життя працювати, аби віддати борги. Нарешті вона подивилася і прочитала: «Рахунок повністю оплачений однією склянкою молока. Лікар Говард Келлі». Сльозами радості наповнилися її очі, а серце – вдячністю Богові. Христос так само дорого заплатив за істину та порушений грішниками Закон.

Ісус наблизив Небеса до людей. Він хотів, щоб Його діти не знецінили Божу істину, не адаптувати її до власного гріховного способу життя, а керувалися нею. Пам'ятайте: якщо справжня віра одна, то ви не можете її міняти, а лише прийняти або відкинути. Не втрачайте з виду головного! А це головне полягає в тому, що Бог послав Свого Сина у цей світ не лише, аби спасти нас від гріха та смерті. Голгофа – це пам'ятник непорушності та святості Божої істини. Намагайтеся пам'ятати про головне – і ви станете насправді щасливими!

Ігор Корещук

Скінчитись все, як дивний сон.
Земне пройде повз тебе.
Стоятимеш біля вікон,
Вдивляючись у небо.

Можливо, так приходить мить
Із першим кроком віри.
Свідомості прозора нить,
Немов струна у лірі.

Упав гірський потік зі скель –
Перетворився в бризки.
Манив високий п'єдестал
Шляхом прямим і близьким.

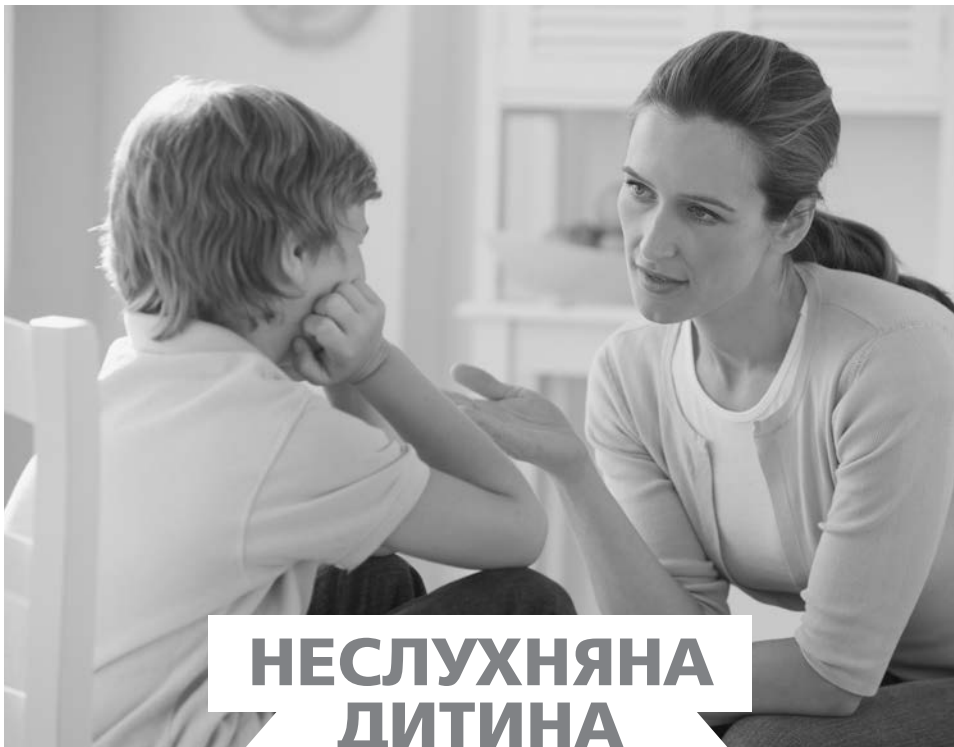
Не повертаються назад
Ні долі, ані води.
І сучь приховує фасад
В спорудах від природи.

При світлі істинних думок
Гіперболи не в стилі;
Не гріють промені зірок –
Метафори безсилі.

У безлічі живих картин –
Одна для всіх порада:
В дорозі будь ти не один.
Підступна людська вада.

Блаженний той, хто у Христі
За Сином Божим йде.
Він знає істини святі
І час, який мине.

Микола Думний

НЕСЛУХНЯНА ДИТИНА

Якщо ви любите дітей і хочете відчувати радість продовження роду, то боятися батьківських тягарів не варто. Я сам батько і скажу, що не було більш зворушливого моменту в моєму житті, ніж той, коли я поглянув у очі своєї новонародженої доньки, а через п'ять років – в очі сина. Що може бути більш трепетним, ніж спостерігати, як ці маленькі істоти ростуть і розвиваються, починають розуміти і любити?

У більшості сімей знайдеться хоча б одна дитина, яка вже народилася з чітким уявленням, чого вона хоче від життя, і з рішучим неприйняттям будь-кого, хто їй суперечитиме. Леда навчившись ходити, вона оголошує війну всім авторитетам – як домашнім, так і стороннім. Її батьки частенько живуть з відчуттям провини та пригніченості, не розуміючи, де вони припустилися помилки і чому їхнє сімейне життя не схоже на те, про яке вони мріяли.

Я твердо переконаний, що норовлива дитина, як правило, може виявити значно більший творчий потенціал і сильніший характер, ніж її слухняні брати і сестри, зрозуміло, якщо батькам вдасться скеровувати її пориви та приборкувати бажання.

Як пес рано чи пізно неодмінно кидає виклик владі свого господаря, так само схильна до цього і дитина, проте значно більшою мірою.

Чому ж діти такі войовничі? Кожний знає, що вони великі любителі справедливості, закону, порядку і твердих меж.

Автор біблійного Послання до євреїв стверджує, що син, якого не карає батько, відчуває себе, немов він незаконнонароджений, а не член сім'ї. Однак чому ж батьки не в змозі вирішити всі конфлікти за допомогою тихих бесід, пояснень і погладжування по голові? У дитячій системі цінностей у великій пошані принципів і рішучості, безумовно, у поєднанні з любов'ю.

Саме повага до рішучості та хоробрості є причиною того, що діти хочуть знати, наскільки "міцний" їхній лідер. При нагоді вони обов'язково нехтуватимуть батьківськими настановами, щоб випробувати рішучість старших.

Увесь рід людський страждає від схильності до злісної непокорі, яку виявляє трирічна дитина. Адже її вчинок не надто сильно відрізняється від безрозсудності Адама та Єви в Едемському саду. Чи не сказав їм Бог, що вони можуть їсти все, що захочуть,

окрім забороненого плоду? Та все ж вони наважилися випробувати владу Вседержителя і свідомо не послухалися Його заповіді. Цілком можливо, що саме ця схильність до свавілля й становить суть «перворідного гріха». Ось чому я так наполягаю на правильній реакції на вперту непокору ще в дитинстві, бо той, хто засіває вітер, пожне бурю.

Батьки можуть відмовитися прийняти виклик дитини, можуть вдати, що не помітили її непослуху. Проте в такому разі дещо зміниться в їхніх стосунках. У дитині зароджується неповага до матері чи батька, почуття того, що батьки недостойні її довіри та відданості. І, що ще важливіше, вона не розуміє, чому їй дозволяють робити такі небезпечні речі, якщо її справді люблять. І тут проявляється парадокс дитячої свідомості: діти хочуть підкорятися своїм батькам, але при цьому їм потрібно, щоб батьки заслужили право керувати ними.

У деяких випадках необхідно декілька років, щоб довести дитину до рівня відносного послуху та участі в сімейних справах. І доки ця частина виховного процесу не закінчилася, важливо опановувати себе і не панікувати. Не намагайтеся побачити миттєві зміни в характері дитини. Продовжуйте ставитися до неї з любов'ю та повагою, але вимагайте підпорядкування вашою керівництвом.

Не забудьте кожен добрий і неогоїстичний вчинок дитини винагороджувати увагою, ніжністю та похвалою.

Та найнаполегливіша порада, яку мені хотілося б дати батькам неслухняних і незалежних дітей, стоїть у необхідності почати приборкування їхнього характеру вже в найменшому віці. Я вважаю, хоч і важко це довести, що неслухняна дитина належить до категорії «підвищеного ризику» в значенні можливої антисоціальної поведінки в майбутньому. Їй загрожує більша ймовірність сексуальної нерозбірливості, зловживання наркотиками та виникнення труднощів з навчанням.

Необхідно, щоб дитина змалку була оточена атмосферою, у якій любов поєднується з твердістю. Я повторюю свою пораду: починайте приборкувати норовливу дитину, тільки-но вона почне ходити. Зверніть увагу, що я не кажу «ламайте її волю», не закликаю пригнічувати її.

Наша основна мета – це приборкування волі без насилля над душею. Це подвійне завдання підкреслене в Писанні; особливо чітко воно сформульоване в нижчеподаних двох уривках.

ФОРМУВАННЯ ВОЛІ

«Який добре управляє своїм домом, дітей тримає в послузі, з усякою повагою. Бо коли хто не вміє управляти власним домом, то як він зможе дбати про Божу Церкву?» (1 Тим. 3:4, 5).

ДБАЙЛИВЕ СТАВЛЕННЯ ДО ДУШІ

«А ви, батьки, не дратуйте своїх дітей, а виховуйте їх у послузі та вченні Господа» (Ефес.6:4).

Не гнів, а дисциплінарні заходи впливають на поведінку. Даючи волю своєму гніву, дорослі втрачають повагу дітей. Вони підозрюють, що наші зриви пояснюються нездатністю контролювати ситуацію. Ми є для них символом правосуддя, а що їм залишається думати, коли на межі істерики, зі сльозами в голосі ми починаємо розмахувати руками й вигукувати порожні попередження та погрози? Що б, наприклад, подумали ви, якби під час судового засідання побачили суддю, який би поводив себе так само? Невже ви відчули б до нього повагу? Звичайно ж, ні.

Чим же відрізняється злісний непослух від дитячої безвідповідальності?

Злісний непослух є зумисним актом непокорі. Вона виявляється тільки тоді, коли дитина знає, чого хочуть від неї батьки, проте найзухвалішим чином вважає за краще зробити щось протилежне. Навпаки, дитяча безвідповідальність походить від забудькуватості, внаслідок випадковості, від невміння зосередитися, від недостатньої стійкості перед розчаруванням, від незрілості тощо. У першому випадку дитина знає, що чинить неправильно, і хоче подивитися, що робитимуть батьки, у другому – вона ненавмисно припускається помилки, причому наслідки її вчинків зовсім не такі, яких вона хотіла.

ТАКТИКА ПРИБОРКУВАННЯ НОРОВЛИВОЇ ДИТИНИ

Перше: Спочатку встановіть межі, потім вимагайте їх дотримання.

Найважливіший крок у будь-якій виховній процедурі – заздалегідь визначити, що ви хочете і чого не хочете. Дитина повинна знати, що прийнятно і що неприйнятно в її поведінці, до того як її притягнуть до відповідальності.

Друге: На зухвалу поведінку відповідайте упевнено та рішуче.

Коли діти і батьки приходять до "лобової конфронтації", украй важливо, щоб дорослий перемагав упевнено та рішуче. Дитина досить чітко показала, що шукає сутички, тож будьте мудримися батьками. Для батьківської влади немає нічого більш нищівного, ніж незібраність матері чи батька під час такого спілкування. Коли старші постійно зазнають поразки, виявляючи слабкість та безпорадність, коли діти бачать сльози і чують крик, «образ» батьків у очах дітей зазнає вагомих змін. З надійних керівників вони перетворюються на негідних поваги та відданості.

Третє: Відрізняйте свавілля від дитячої безвідповідальності.

Дитину не можна карати за поведінку, у якій немає злісного непослуху. Майте на увазі: якщо вона забула нагодувати собаку, приборати ліжко, винести сміття, то це типова для дітей поведінка. Найімовірніше, тут діє механізм захисту незрілої свідомості від турбот і тягарів дорослого життя.

Четверте: Коли конфлікт вичерпаний, утіште та поясніть.

Припустимо, що сутичка, під час якої батько чи мати довели своє право керувати дитиною, завершилася. Після цього діти від двох до семи років, а іноді й старші, зазвичай хочуть, щоб їх втішали й виявляли до них любов. Міцніше обійміть їх і обов'язково скажіть, що любите їх.

Для християнської сім'ї вкрай важливо в такий момент помолитися разом з дитиною, визнаючи, що всі ми грішні перед Богом і немає на світі жодної досконалої людини. Почуття,

що Господь прощає нас, – це дивовижне переживання, і його може відчувати навіть зовсім маленька дитина.

П'яте: Невимагайте неможливого.

Ви маєте бути впевнені в тому, що ваша дитина справді спроможна виконати те, що ви від неї вимагаєте. Ніколи не карайте її за те, що вона ненавмисно намочила ліжко. Не карайте її за погані оцінки в навчанні, якщо бачите, що в неї просто не виходить. Вимога неможливого – джерело нерозв'язних конфліктів: для дитини в такому разі просто немає виходу. Така ситуація руйнує її емоційний апарат.

Шосте: Керуйтеся любов'ю.

Навіть якщо деякі батьківські промахи та недоліки неминучі, у цілому ті стосунки з дітьми, де переважають справжня любов і теплота, можна вважати здоровими.

Д. Д

ДИПЛОМ З ВІДЗНАКОЮ

В одному селі жила вдова із сином. Як і кожна самотня жінка, вона дуже важко працювала, щоб її єдиний син мав усе необхідне. Жінка пізно лягала, рано вставала, щоб забезпечити матеріально себе та сина. Проте вона ніколи не скаржилася на свою долю.

Минав час, син тієї бідної жінки, успішно закінчивши школу, вступив до вищого навчального закладу. Крок за кроком юнак долав навчальні сходишки, і в цьому, як завжди, йому допомагала його мати. Щодня, докладаючи надзвичайних зусиль, щоб хоч якось допомогти матеріально своєму синові, ця жінка не забувала схиляти свої коліна перед Отцем Небесним вдовицям та вимолювала благословення для своєї дитини.

Так минали дні за днями. І ось юнак – уже випускник престижного навчального закладу. На урочистій церемонії вручення дипломів йому як одному з найкращих студентів вручили диплом з відзнакою. Узавши його, хлопець сказав:

– Я хотів би побачити диплом у тієї, яка його заслуговує найбільше.

І, зійшовши з трибуни, юнак попрямував у кінець зали, де біля дверей, схиливши голову й ховаючи в складках бланкетного плаття порепані чорні мозолисті руки, стояла немолода, зморена життям жінка – його мама. Саме їй хлопець віддав диплом і, ніжно поцілувавши, пригорнув матінку до свого молодого, гарячого, сповненого мрій серця. Усі, хто дивився на цих двох найрідніших, сплєтених в обіймах людей, плакали й аплодували їм.

А чи не забуваєте ви щодня, кожної миті віддавати всю хвалу, славу, честь і поклоніння Тому, Хто зробив усе, щоб ви були щасливими? Тож нехай ваші щоденні молитви вдячності підносяться до Бога!

Оксана Гудзь

ЧТО ТАКЕ ГРІХ ДО СМЕРТІ? —

Мирон Вовк

Як зрозуміти такі вірші Святого Письма: «Коли хто побачить свого брата, який грішить гріхом не на смерть, хай молиться, – і дасть йому життя, – тим, що грішать не на смерть. Є гріх на смерть; не кажу, щоб про нього молитися. Кожна несправедливість є гріхом; та є гріх не на смерть» (1 Івана 5:16, 17). Що таке гріх на смерть? (Галина Коханюк). Починаючи розмірковування, хотілося б зазначити, що смерть на нашу Землю прийшла після гріхопадіння перших людей – Адама і Єви.

Зрештою, гріх став причиною смерті нашого Спасителя Ісуса Христа на хресті, адже Він помер за гріхи людей. Так гріх призвів людство до смерті. Апостол Павло сказав: «Бо заплата за гріх – смерть» (Римл. 6:23).

Проте, читаючи Перше послання апостола Івана, ми бачимо, що існує гріх на смерть і гріх не на смерть (див. 1 Івана 5:16, 17). Що ж це означає? Зверніть увагу, Іван тут не говорить про якийсь конкретний гріх, який неминуче закінчується смертю. Якби існував такий гріх, через який людина залишалася б без надії на спасіння, то Іван назвав би його тут, щоб кожен міг остерігатися саме цього гріха. Хоч істинно і те, що запеклість у певному

гріху призводить до смерті. Святе Письмо говорить: «Душа, що грішить, – вона помре. А коли б справедливий відвернувся від своєї справедливості й став робити кривду, – усі ті гідоти, які робить несправедливий, то чи такий буде жити? Усі справедливості його, які він робив, не згадаються, – за своє спроневер'яння, що він спроневерив, і за гріх свій, що згрішив, за них він помре!» (Єзек. 18:4, 24).

Якщо звернути увагу на вчення про смерть, то Святе Письмо говорить нам про дві смерті. Блаженний і святий той, над ким друга смерть не має влади (див. Об'явл. 20:6). Друга смерть буде остаточною відплатою для всіх нерозкаяних грішників: «А лякливим і невірним, і нечистим, і вбивцям, і тим, що чинять розпусту та чари, ідопоклонникам, і всім неправдомовцям – їхня частка в озері, що горить вогнем і сіркою, що є другою смертю» (Об'явл. 21:8). Вірні християни мають запевнення Христа: «Переможець не зазнає шкоди від другої смерті» (Об'явл. 2:11). Отже, перша смерть – це те, чого зазнає, за незначним винятком, кожна людина як наслідок гріха; друга смерть, або вічна загибель, – це остаточною відплата для всіх нерозкаяних грішників.

Гріхи тих людей, які щиро бажають служити Богові, але страждають від слабкої волі та закоренілих звичок, відрізняються від гріхів, вчинених умисно, із цілковитою зневагою Божої волі. Різниця більше залежить від мотивів і загального ставлення до гріха, ніж від самого гріховного вчинку. У цьому сенсі є відмінність між гріхами.

Незначна помилка, за якою послідувало глибоке розкаяння і прощення, є гріхом не на смерть. А небажання каятися призводить до вічної смерті. Цю відмінність чітко помітно в житті Саула та Давида. Перший грішив і не каявся, другий теж важко згрішив, але щиро й глибоко покався. Саул помер без надії на вічне життя, Давид отримав прощення та обітницю про життя в Царстві Божому!

Відповідь на запитання була б неповною, якби ми не звернули увагу на непростимий гріх, який може вчинити

людина, – це хула на Святого Духа. «Кожний гріх і кожна хула будуть прощені людям, але хула на Духа не буде прощена. І коли хто скаже слово проти Сина Людського, проститься йому; а хто скаже проти Духа Святого, не проститься йому ні в цьому віці, ні в майбутньому» (Матв. 12:31, 32). У чому особливість цього гріха? Зростає сила опору істині, що веде до остаточного і безповоротного рішення не підкорятися їй. Це рішення людина приймає умисно, свідомо, віддаючи перевагу власному способу мислення і дій на протиположну волі Божій. Така людина постійно чинить опір впливу Святого Духа, її свідомість притуплена, тому прийняти фатальне рішення можна, на жаль, навіть непомітно для себе.

Якщо совість докоряє, потрібно розв'язати цю проблему: підкоритися силі Святого Духа, здатній відродити і виправити все неправильне та гріховне у своїх відносинах з Богом і в стосунках з людьми.

Якщо ж цього не зробити, тоді доведеться остаточно заглушити сумління, щоб уникнути його тяжких докорів, відкинувши голос Святого Духа. Людина, обравши цей шлях, уже не зможе покаятися, оскільки її совість назавжди втратить чутливість. Вона вже не матиме бажання каятися, адже свідомо перебуватиме поза межею досяжності Божественної благодаті. Наполегливе зловживання вільною волею, яку подарував Господь, закінчується втратою здатності розрізняти добро і зло: зло здається добром, а добро – злом.

Гріх є непростимим не тому, що Бог не бажає пробачати, а тому, що той, хто вчинив гріх, не має бажання каятися, щоб отримати прощення! Така людина розірвала зв'язок з Небом для того, щоб Святий Дух не турбував її закликами до покаяння.

Часто ставлять запитання: а як визначити, чи вчинила людина непростимий гріх? Відповідь проста: якщо людину тривожать думки про те, чи не вчинила вона непростимий гріх, то наявність тривоги і бажання змінити своє життя означає, що такий гріх ще не вчинений.

АВТОР ВЕСІЛЬНОГО МАРШУ —

Олег Блощук

Коли ми чуємо прізвище Мендельсона, одразу згадуємо музику, яка зазвичай супроводжує весільну церемонію. Та що нам ще відомо про цю людину?

Ознайомимося з біографією великого німецького композитора, яскравого представника романтизму Якоба Людвіга Фелікса Мендельсона-Бартольді.

Майбутній композитор народився 3 лютого 1809 року в родині німецького банкіра єврейського походження Авраама Мендельсона. Його дідом був відомий на той час діяч єврейського руху «Хаскала» («Просвітництво»), філософ, екзегет і перекладач біблійних текстів Мозес (Мойсей) Мендельсон, якого ще називали «німецьким Сократом». Саме завдяки дідові майбутній композитор мав змогу познайомитися і близько спілкуватися з такими діячами того часу, як природознавець А. Гумбольдт, філософ Г. Гегель, письменник Е. Гофман, поет Г. Гейне, композитор М. Вебер. Спілкування із цими людьми, ґрунтовна домашня освіта й відвідування лекцій у Берлінському університеті були прекрасним фундаментом для формування особистості майбутнього композитора.

Перші уроки гри на фортепіано йому дала мати, а композицію викладав відомий тоді педагог і композитор К. Цельтер. Водночас юний талант брав уроки гри на скрипці у К. Хенінга та Е. Ріца.

У віці дев'яти років Фелікс уперше виступив як піаніст, а через рік відбувся його сольний вокальний дебют. 1819 року він написав свої перші твори (один із них – жартівлива опера «Два педагоги»), а 1822 року дебютував як диригент на домашніх концертах. До молодого талановитого юнака прийшли успіх і визнання, його відзначали такі відомі музичні діячі того часу, як Карл Марія Вебер та Людвіг Керубіні, ректор Паризької консерваторії.

Саме тоді Мендельсон написав низку творів, які принесли йому європейську популярність. Серед них увертюра до комедії Шекспіра «Сон літньої ночі» (1826), частиною якої є відомий у всьому світі «Весільний марш».

Кар'єра Мендельсона стрімко йшла вгору: постійні концерти, виступи, диригування власних творів, пропозиції від високоповажних і впливових людей щодо подальшої долі. А після англійського турне 1829 року, де він виступав як піаніст (виконав П'ятий концерт Бетховена) і як диригент (диригував свої твори, зокрема вже згадану увертюру «Сон літньої ночі»), – про цього німецького генія дізналися всі.

Проте мало хто знає про християнський світогляд молодого композитора. Його батько прийняв лютеранство й охрестив малого Фелікса, давши йому ще одне прізвище – Бартольді. І хоч сам Фелікс ніколи не відкидав свого єврейського походження (що часто впливало на його долю), та він ніколи не соромився визнати свої християнські погляди ані в житті, ані у творах.

Ще 1823 року бабуся подарувала йому копію твору «Страсті за Матвієм» Й. С. Баха. Цей твір настільки захопив молодого композитора, що було вирішено разом із режисером Едуардом Дєрвінтом виконати його в Берліні. Учителю Фелікса Цельтеру був проти цього, і навіть сам виступ двічі відкладався, проте 1829 року після певних скорочень і невеликих змін твір почула берлінська публіка. Це було перше виконання твору «Страсті за Матвієм» після смерті Баха. Після закінчення концерту Мендельсон вигукнув: «Артист і єврей відкрили цей великий християнський твір світові!» Більше того, побачивши силу таких творів, 1833 року на Нижньорейнському музичному святі, яке йому доручили очолювати, він виконав ораторію Ф. Генделя «Ізраїль у Єгипті».

Саме християнські мотиви домінували в багатьох великих творах Мендельсона. Його твори для солістів і хору на низку псалмів, увертюра «Морська тиша і щасливе плавання» пронизані мотивами німецьких синагогальних наспівів. Він написав «Шотландську» та «Реформаторську» симфонії. Згодом у композитора виникла ідея написати монументальну трилогію на біблійну тематику: ораторії «Ілля», «Павло» та «Христос», де зображалися б величні постаті біблійних

персонажів. Проте велика концертна діяльність, пов'язана з популярністю Мендельсона як виконавця, довго не давала можливості йому здійснити задумане. Та ось 1836 року виходить перший твір – ораторія «Павло».

Слід зазначити, що після гастролей у Лондоні, де протестантська публіка гаряче вітала новаторство та ідеї композитора, до Мендельсона прийшла слава. Тому новий твір 1837 року він повів в Англію. Там його сприйняли з великою теплою, він давав майстер-класи, їздив з органными концертами й розпочав роботу над ораторією «Ілля».

Його успіхів не могли не помітити німецькі можновладці, і сам Фрідріх Вільгельм IV запросив композитора на пост капельмейстера. Мендельсону було доручено реформувати Королівську Академію мистецтв. Проте єврейське походження й інтриги при дворі короля Пруссії кар'єра Мендельсона як музичного реформатора не склалася, і 1843 року він повернувся до Лейпцига, де відкрив консерваторію, яка дала початок так званій лейпцизькій школі й перетворила це місто на великий музичний центр Європи.

Саме завдяки Мендельсону в Німеччині були вперше виконані деякі ораторії Ф. Генделя, симфонія №9 Л. Бетховена, симфонія №7 Ф. Шуберта та багато інших творів. Фелікс за вдачею був реформатором і новатором. Він створив такі стилі, як романтична симфонія і концерт, жанр «пісні без слів» (48 невеличких п'єс для фортепіано, 1830–1845 рр.). І хоч його твори написані в класичній формі, проте наповнені вони саме тим піднесеним романтичним змістом, який автор черпав як зі своєї віри, так і з великої Божої книги – природи. Роберт Шуман називав Мендельсона «Моцартом дев'ятнадцятого століття». Талант та успіх Мендельсон вважав даром від Бога. Він закінчив ораторію «Ілля», яка була вперше виконана у Бірмінгемі, і розпочав натхненно працювати над створенням третьої частини трилогії – ораторії «Христос». Через рік він сам відвідав Англію, де його дуже

щиро прийняли. І там, у Бірмінгемі та Манчестері, особисто диригував ораторією «Ілля».

Проте через перевтому стан його здоров'я погіршився. А звістка про смерть сестри Фанні остаточно підірвала сили. Мендельсон припинив концертну діяльність і поїхав на деякий час до Швейцарії. 28 жовтня 1847 року після повернення до Лейпцига у нього стався інсульт, через тиждень – ще один, і 4 листопада він помер.

Мендельсон прожив життя, про яке може лише мріяти кожен, хто поринає у світ мистецтва. Та варто пам'ятати те, що розумів сам композитор: талант і всі його успіхи – це Божий дар, який неможливо заслужити. Його можна лише повністю використати для слави Того, Хто стоїть над усім і виявляє Свою милість до кожного творіння.

Ми покликані віддати славу нашому Творцеві, оскільки тільки так ми зможемо пізнати велич Творця.

ТВ-програма на лютий (31.01 – 06.02) *

НЕДІЛЯ
31 січня

06:00 Інша сторона
06:40 Теорема
07:00 Біблія продовжує говорити
07:30 Дорогами християнства
08:00 Удивительные факты
09:30 Мозаїка батьківства
09:50 Готовим вместе
10:00 Семеро с ложкой
10:30 Сюрпризы сундука
11:00 Малюваки
11:20 ЧП+
11:30 Музыка в моей жизни
12:00 Богослужение в храме на Подоле
13:20 Грани музыки
14:00 ЛоМастер
14:20 В гостях у Добрячка
14:40 Лесные истории
15:10 Народ Библии: вчера, сегодня, завтра (сурдопереклад)
15:50 Вера. Человек. Судьба
16:30 Дорогами християнства
17:00 Непростое состояние
17:30 Готовим вместе
17:50 5 хвилин для вічності
18:00 Теорема
18:30 ...є Любов
19:00 ДЖЕМ
20:00 Диагноз: здоровье
20:30 Мозаїка батьківства
20:50 5 хвилин для вічності
21:00 Вісті надії
21:30 Грани музики
22:10 Верую
22:40 Под абажуром
23:00 Так промовляє Біблія
23:30 Сила Одного
00:00 Біблія, як вона є

ПОНЕДІЛОК
1 лютого

06:00 Музыка в моей жизни
06:30 Вісті надії
07:00 Ранок надії
08:00 Очима жінки
08:20 Готовим вместе
08:30 Непростое состояние
09:00 Ранок надії
10:10 Народ Библии: вчера, сегодня, завтра
11:00 Ранок надії
12:00 Тайна Нового Завета
12:20 Познавая непостижимое
13:30 Верую
13:30 Диагноз: здоровье
14:00 Лесные истории
14:30 Малюваки
14:50 В контакте с природой
15:00 Великие пророки Библии (сурдопереклад)
15:30 Вопрос служителю церкви (сурдопереклад)
16:00 ДЖЕМ
17:00 Біблія продовжує

говорити
17:30 Сила Одного
18:00 5 хвилин для вічності
18:05 Тайны Царства Божия
19:00 Дорогами християнства
19:30 Так промовляє Біблія
20:00 Познаем истину
20:50 Вечірні історії
21:00 Теорема
21:30 Вера. Человек. Судьба
22:00 В контексті
22:40 Мозаїка батьківства
23:00 ЧП+
00:00 Біблія, як вона є
00:00 Семеро с ложкой

ВІВТОРОК
2 лютого

06:00 Настав час
06:10 Познаем истину
07:00 Ранок надії
08:00 Очима жінки
08:20 Готовим вместе
08:30 Непростое состояние
09:00 Ранок надії
10:00 Диагноз: здоровье
10:30 Мозаїка батьківства
11:00 Ранок надії
12:00 Семеро с ложкой
12:20 Познавая непостижимое
13:00 В контексті
14:00 Сюрпризы сундука
14:30 В гостях у Добрячка
15:00 ЛоМастер (сурдопереклад)
15:30 ...є Любов (сурдопереклад)
15:50 Теорема
16:10 Народ Библии: вчера, сегодня, завтра
16:50 Так промовляє Біблія
17:20 Інша сторона
18:00 5 хвилин для вічності
18:05 Тайны Царства Божия
19:00 Удивительные факты
20:00 Помолитесь за меня
20:50 Вечірні історії
21:00 Музыка в моей жизни
21:30 Диагноз: здоровье
22:00 Грани музыки
22:40 Под абажуром
23:00 Помолитесь за меня
00:00 Біблія, як вона є
00:30 ДЖЕМ

СЕРЕДА
3 лютого

06:00 Вера. Человек. Судьба
06:30 По ту сторону приглед
07:00 Ранок надії
08:00 Очима жінки
08:20 Готовим вместе
08:30 Непростое состояние
09:00 Ранок надії
10:10 Помолитесь за меня
11:00 Ранок надії
12:00 Вісті надії
12:20 Познавая непостижимое
13:00 ДЖЕМ
14:00 Малюваки
14:20 Пазлы Паркера

14:50 ЧП+
15:00 Тайна Нового завета (сурдопереклад)
15:30 Мозаїка батьківства (сурдопереклад)
16:00 Помолитесь за меня
17:00 Верую
17:30 Дорогами християнства
18:00 5 хвилин для вічності
18:05 Тайны Царства Божия
19:00 Семеро с ложкой
19:30 ...є Любов
20:00 Біблія продовжує говорити
20:50 Вечірні історії
21:00 Мозаїка батьківства
21:30 Сила Одного
22:00 ДЖЕМ
23:00 Удивительные факты
00:00 Біблія, як вона є
00:30 Інша сторона

ЧЕТВЕР
4 лютого

06:00 Біблія продовжує говорити
06:30 Сила Одного
07:00 Ранок надії
08:00 Очима жінки
08:20 Готовим вместе
08:30 Непростое состояние
09:00 Ранок надії
10:00 Удивительные факты
11:00 Ранок надії
12:00 Теорема
12:20 Познавая непостижимое
13:00 Так промовляє Біблія
13:30 Мозаїка батьківства
14:00 Лесные истории
14:30 ЛоМастер
15:00 Диагноз: здоровье (сурдопереклад)
15:30 Біблія продовжує говорити (сурдопереклад)
16:00 Познаем истину
17:00 Вісті надії
17:30 Сила Одного
18:00 5 хвилин для вічності
18:05 Тайны Царства Божия
19:00 Музыка в моей жизни
19:30 Диагноз: здоровье
20:00 Помолитесь за меня
20:50 Вечірні історії
21:00 На перехресті
21:10 Народ Библии: вчера, сегодня, завтра
22:00 В будущее – с надеждой
23:00 Помолитесь за меня
00:00 Біблія, як вона є
00:30 Дорогами християнства

П'ЯТНИЦЯ
5 лютого

06:00 Мозаїка батьківства
06:30 Дорогами християнства
07:00 Ранок надії
08:00 Очима жінки
08:20 Готовим вместе
08:30 Непростое состояние
09:00 Ранок надії

10:00 Помо-литесь за меня
11:00 Ранок надії
12:00 Вісті надії
12:20 Познавая непостижимое
13:00 Дорогами християнства
13:30 Сила Одного
14:00 Сюрпризы сундука
14:30 В гостях у Добрячка
14:50 В контакте с природой
15:00 Познаем истину (сурдопереклад)
15:45 ЧП+ (сурдопереклад)
16:00 Помолитесь за меня
17:10 ДЖЕМ
18:00 Богослужение в Заокске
18:50 Тайна Нового Завета
19:10 В контексті
20:00 Счастливой субботы
20:50 Вечірні історії
21:00 Удивительные факты
21:50 Верую
22:00 Познаем истину
22:50 5 хвилин для вічності
23:10 Счастливой субботы
00:00 Біблія, як вона є
00:30 ...є Любов

СУБОТА
6 лютого

06:00 Вера. Человек. Судьба
06:30 ...є Любов
07:00 Счастливой субботы
07:50 Вопрос служителю церкви
08:10 В контексті
09:00 Сила Одного
09:30 Грани музыки
10:10 Познаем истину
11:00 Народ Библии: вчера, сегодня, завтра
11:30 Богослужение в храме на Подоле
Прямий ефір
13:00 Біблія продовжує говорити
13:30 ...є Любов
14:00 ДЖЕМ
15:00 Богослужение в храме на Подоле (сурдопереклад)
16:30 Музыка в моей жизни
17:00 Удивительные факты
18:00 Грани музыки
18:40 Вопрос служителю церкви
19:00 Мозаїка батьківства
19:20 Настав час
19:30 Дорогами християнства
20:00 Так промовляє Біблія
20:40 Под абажуром
21:00 Тайны Нового Завета
21:20 Інша сторона
22:00 ЧП+
22:10 Сила Одного
22:40 Вісті надії
23:00 Біблія продовжує говорити
23:30 Верую
00:00 Біблія, як вона є
00:30 Богослужение в Заокске

ЗУСТРІЧАЄМО
СУБОТУ РАЗОМ!

Параметри налаштування
спутникового
телеканалу «Надія»:
Канал: Nadiya TV
Спутник: ASTRA-4A, 5 ° в.д.
Частота прийому: 12.284 МГц
Поляризація: V, FEC
Швидкість потоку: 27.500 Мбіт / с

Дивіться програми
телеканалу «Надія»
в кабельних мережах України,
а також у мережі Інтернет

24 години на добу
7 днів на тиждень на сайті:
www.hope.ua

Телефон гарячої лінії:
0 (800) 30-20-20
(Безкоштовно по Україні)
Молитовна підтримка
Розмова зі священнослужителем
Сімейна консультація
Питання, побажання
та пропозиції

Вивчайте Біблію
разом з нами on-line на сайті
biblefact.info

Ваші пропозиції,
побажання, зауваження
надсилайте за адресою:
✉ contact@hope.ua
а/с 36, Київ - 71, 04071 Україна
📞 contact-hope

НЕДІЛЯ 10:00

Ситуації з реального життя, корисні
поради та, звичайно ж, цікавий рецепт.
Смачно і корисно.

*Можливі зміни. Актуальна програма на сайті hope.ua. Телеканал залишає за собою право внесення змін до ТВ-програми.

46 грн*

«День седьмой»

Ведучий Петро Кулаков за участі
і сприяння більше п'ятдесятих
істориків і богословів
допоможе вам відкрити для
себе істину про біблійний день
поклоніння.

Мова: російська

3 DVD

57 грн*

«Е Надія»

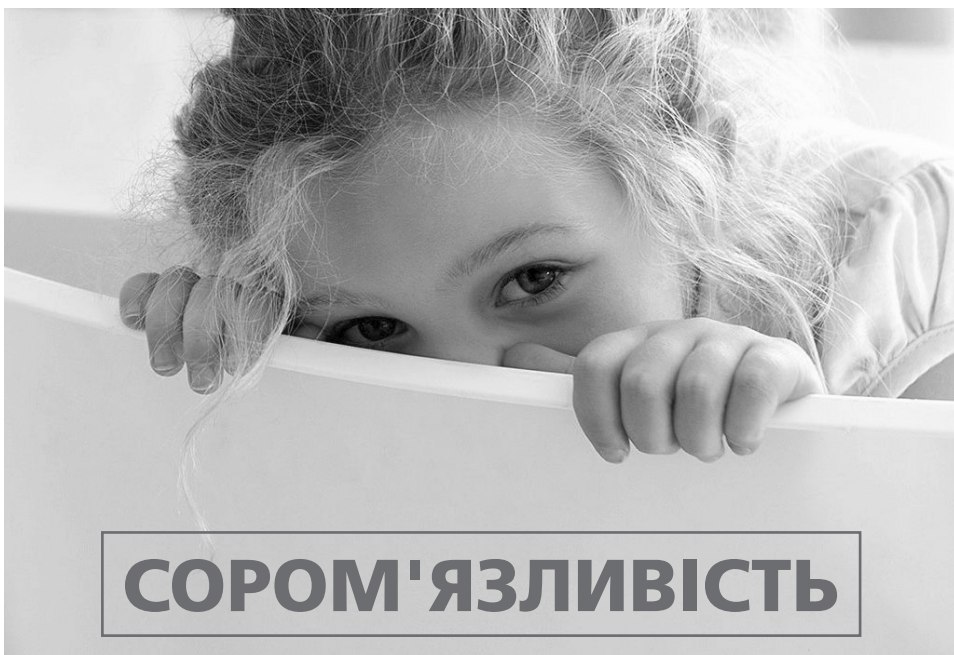
Акція - 40 грн.

Перший Всеукраїнський фестиваль
молодіжного містечтва в м. Києві.
Понад 200 делегатів з усієї України, а
також гості з Росії, Білорусі, Молдови,
Німеччини мали
можливість своїми талантами
славити Бога.

4 DVD

*пожертвування

Замовити диски Ви можете за телефонами гарячої лінії або за адресою: zakaz@hope.ua; а/с 36, Київ - 71, 04071 Україна

І частина

Ольга Стасюк

ПОСОХ ПАСТИРЯ ЧИ БАТІГ?

У цирку виступав дресирувальник із групою левів. Якби не кошлаті гриви, не страшний оскал зубів і громоподібне ричання, то можна було б подумати, що це отара овець, – настільки вони були покірні й слухняні. Приборкані хижакі смиренно демонстрували свої можливості. Яких тільки трюків вони не виконували за наказом приборкувача! Дресирувальник навіть вкладав свою голову їм у пащу!

Та особливо дивовижним видо-вищем був стрибок царя звірів крізь вогняне кільце. Адже вогонь – нездоланна перешкода для хижака! А тут глядачі спостерігали цілковите підпорядкування звіра волі людини всупереч вродженим інстинктам.

На жаль, деякі батьки перетворюють виховання дитини на схоже дресирування. Дитину можна так виховати, що вона не матиме власної волі, а її індивідуальність розчиниться в особистості батьків. А потім тато й мама дивуються: чому ж їхній син такий нерішучий, а дочка така сором'язлива?

Як уникнути цієї помилки при вихованні дитини? А якщо щось подібне вже сталося, чи можна виправити ситуацію і як це зробити?

ЗАГАЛЬНІ ПОНЯТТЯ ПРО СОРОМ'ЯЗЛИВІСТЬ ТА БОЯЗКІСТЬ

Безсумнівно, сором'язливість – позитивна риса характеру. Сучасному поколінню молодих людей, особливо нашим юним леді, необхідно розвивати цю якість. Невід'ємною складовою жіночності якраз і є сором'язливість. Скількох проблем, а часом і трагедій уникли б наші дівчата, якби мали цю нині непопулярну, але вкрай необхідну рису.

Однак надмірна сором'язливість, що переходить у боязкість, не менш проблемна, ніж відсутність цієї якості. Зверніть увагу на синоніми слова «сором'язливий»: «боязкий», «лякливий», «боягузливий», «несміливий», «малодушний», «легкодухий». «Полохлива», «боїться чужих», «замкнута», «залакана» – такі слова часто чуємо про свою дитину батьки надто сором'язливих дітей. І хоча ця риса не приносить татові й мамі особливих клопотів (для деяких батьків вона навіть зручна), саму дитину вона часто прирікає на самотність та сильні страхи у звичайних соціальних ситуаціях. Надто сором'язливі діти зазвичай виростають людьми з неадекватними соціальними

навичками, що може позначитися на навчанні, кар'єрі та сімейному житті.

ВРІВНОВАЖЕНИЙ ТА НЕВРІВНОВАЖЕНИЙ ХАРАКТЕРИ

Наявність таких рис, як надмірна сором'язливість, лякливості і нерішучість, свідчить про невірноваженість характеру, про порушення його цілісності. Врівноважений характер – це характер збалансований, гармонійний.

І навпаки, невірноважений характер – це той, цілісність котрого порушена. Врівноваженим ми називаємо характер, у якому рівномірно, гармонійно поєднуються протилежні якості.

Під протилежними якостями характеру маються на увазі не позитивні та негативні, а позитивні якості-антоніми такого типу:

- скромність – ініціативність
- сором'язливість – мужність
- терпіння – рішучість
- поступливість – непохитність
- милосердя – справедливість
- ніжність – твердість
- помірність – ентузіазм
- смирення – гідність

Якості характеру, записані ліворуч, називають пасивними якостями, а праворуч – активними, і вони мають бути присутніми в характері особистості, поєднуючись одна з одною. Якщо риса характеру зліва не врівноважується відповідною рисою праворуч, характер матиме перекося, особистість втрачає цілісність.

Тепер уявіть собі дуже боязку та сором'язливу дитину. Чи будуть виникати проблеми в такого хлопчика чи дівчинки? Звісно. Особливо ці проблеми позначатимуться на хлопчикові, адже він – майбутній чоловік, батько, голова сім'ї, лідер, захисник. Якщо не допомогти своєму синові подолати таку односторонність характеру, проблем не уникнути! З такої дитини виросте боязкий, малодушний, нерішучий і – що найгірше – залежний син, чоловік і батько. Така особистість ніколи не досягне того рівня розвитку та користі суспільству, яких очікує від неї Небо.

Як ставиться до такої людини Великий Психолог людської душі? Із глибоким співчуттям і розумінням! Він не схвалює таких якостей в характері ні дитини, ні дорослого. Святе Письмо каже: «...В їхніх серцях полохливість... і буде їх гнати навіть шесте подмукненого вітром листу, і будуть вони втікати... хоч ніхто не женеться» (Лев. 26:36). Господь попереджає: «А лякливим... їхня частка... є другою смертю» (Об'явл. 21:8). Доля боягузливої людини жахлива! Нам варто самим якнайшвидше позбутися таких якостей і не допустити їх розвитку у своїх дітях!

Проте як це зробити? Спочатку необхідно визначити причини формування цієї риси.

ПРИЧИНИ ФОРМУВАННЯ БОЯЗКОГО ХАРАКТЕРУ

Ось деякі чинники, під впливом яких формується сором'язливий характер:

1. Вплив спадковості. Мама, тато або хтось із близьких родичів володів подібним характером, і такі риси, як боязкість і лякливість, генетично передалися дитині.

2. Вплив зовнішніх обставин – стресові події в житті. Часто нерішучість розвивається через травматичні події.

Ними можуть бути переїзд в інше місто, перехід до нової школи, тривала хвороба, фізична травма, втрата близької людини або якась інша трагедія. І тоді дитина втрачає мужність, впевненість, у її характері розвиваються такі риси, як боязкість і нерішучість.

Особливо травмують дитину і позбавляють самоповаги випадки її публічного приниження.

Негативна конкурентна атмосфера в школі сприяє сором'язливості, лякливості дітей, особливо якщо їх вибирають для систематичного цькування інші діти. Іноді дитину можуть травмувати і самі вчителі, публічно принижуючи за невдачі, ігноруючи або навіть схвалюючи цькування однокласників.

3. Вплив неблагополучної сім'ї. Якщо в сім'ї переважає авторитарний стиль виховання, при котрому встановлюється високий контроль над дитиною, або холодне, байдуже ставлення, то вона росте замкнутою, боязкою і похмурою. Дівчатка в таких сім'ях, як правило, ростуть пасивними, а в підлітковому та юнацькому віці залишаються залежними.

Підсумовуючи всі можливі чинники, можна назвати глибинні причини надмірної боязкості дитини. Це пригнічена воля і занижена самооцінка. Розглянемо першу з них.

Пригнічена воля – ось поширена першопричина проблеми боязкої, лякливої та нерішучої дитини. Її вдало змалює картина виступу дресируваних левів. Замість того щоб м'яко підпорядковувати волю дитину собі, батьки пригнічують її.

Якщо ваша дитина надто сором'язлива й боязка, це ознака того, що ваші методи виховання неправильні і потребують змін. Ось список тільки деяких наслідків придушення волі дитини:

- розум, воля, свідомість опиняються під контролем іншої людини;
- за відсутності контролю наставника особистості бракує сили, твердості, рішучості й постійності;
- заперечення різних обмежень, крім чужих вимог;
- нездатність самостійно мислити та діяти;
- відсутність упевненості в можливості покластися на власну думку;
- необхідність «поводиря», легко збочує з правильного шляху;
- майже у всіх випадках поступається спокусі;
- не досягає успіху.

ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ БОЯЗКОСТІ

Згідно із дослідженнями вчених, близько 42 % дітей у віці від 3 до 7 років є сором'язливими. Великий Покровитель дітей розуміє наші хвилювання. Він зацікавлений у гармонійному розвитку їхнього характеру, Бог бажає, щоб вони вирости мужніми, стійкими, рішучими. У Своєму Слові Він пропонує прості, доступні й дієві рекомендації для подолання боязкості та легкодухості. «Скажіть тим, що вони боязливого серця: "Будьте міцні, не лякайтесь! Ось ваш Бог... Він прийде й спасе вас!"» (Ісаї 35:4). Великий Психолог пропонує чудову методику подолання боязкості та лякливості. Звернемо увагу на складові цієї методики.

Бог не дорікає, не засуджує і не висміює людину за її боязливість. Ніколи й ні при кому не називайте свою дитину лякливою, боягузливою, сором'язливою і т. д. Ні слова докору, жартів і глузувань над проблемою, у якій найчастіше винні ми самі – батьки.

Однак Господь не приховує проблему, Він називає її: боязливе серце (див. Ісаї 35:4). Бог не запевняє боязку людину, що в неї все гаразд, Він не обнадіює марними сподіваннями.

Необхідно делікатно пояснити дитині проблему її характеру. Можна театралізувати процес пояснення, наприклад, продемонструвавши ляльку Машу, котра дуже хоче погратися з дітьми, але боїться до них підійти. Запитайте в дитини, кого їй нагадує лялька Маша.

Потім можна проілюструвати причину боязкості ляльки: намалювати на аркуші паперу врівноважені ваги, на одній чаші написати «сором'язливість», «боязкість», «лякливість», а на іншій – «рішучість», «твердість», «вадба». Поясніть, що цих якостей має бути стільки, щоб терези були врівноважені, тобто порівну.

Скажіть, що Господь – Великий Покровитель дітей – хоче бачити кожного хлопчика й дівчинку саме

такими. Господь закликає: «Будьте міцні, не лякайтесь!» (Ісаї 35: 4).

Скільки б ви не намагалися боротися з боязкістю дитини, від цього вона буде ставати ще більш лякливою. Тому всю увагу й зусилля зосередьте на розвитку рішучості, мужності, сміливості.

Як це робити? Розпочніть з малого, не вимагайте важкого й неможливого з першого разу. Спонукайте дитину висловлювати власну думку за допомогою питань: «А як ти думаєш? А як, по-твоєму? А як тобі здається?» Необхідно спонукати дитину висловлювати свої бажання і почуття, відповідаючи на питання: «А чого б ти хотів? А тобі подобається? Чому ні/так?» Привчайте дитину самостійно приймати рішення: «Куди ми сьогодні підемо гуляти?», «Яку футболку ти одягнеш?» Обов'язково після кожного рішучого кроку дитини, похваліть її та обійміть. У разі особливого успіху придумайте гарну винагороду й заохочення (можна приготувати улюблену страву або разом кудись піти). Увесь цей процес супроводжуйте щирими молитвами.

БОГ ПРОПОНУЄ ПІДТРИМКУ

Бог пропонує підтримку та допомогу: «Ось ваш Бог» (Ісаї 35:4).

Запевніть вашу боязку дитину, що на її боці стоїть Сам Бог! Скажіть, як Він любить її, розуміє, готовий підтримати. Присутність та підтримка такого могутнього Покровителя – ось у чому джерело впевненості вашої дитини: «Він прийде й спасе вас!» (Ісаї 35:4).

Чи відомо вам, що образ Бога діти сприймають через призму особистості тата й мами? Якщо ви запевняєте дитину, що Господь її любить, що Він на її боці, що Він розуміє та готовий підтримати, то повинні все це продемонструвати на власному прикладі!

А чи знаєте ви, що закликає «не бійся» вжито в Біблії 365 разів?! Бог – Великий Психолог людської душі – знає силу такого психологічного методу, як повторювання, і у Своєму Слові пропонує батькам: «Бо на заповідь заповідь, заповідь на заповідь, правило на правило, правило на правило» (Ісаї 28:10).

Тільки терпляче повторювання біблійних методів подолання нерішучості вашої дитини принесе бажані результати. Так, для досягнення мети необхідні час, терпіння й наполегливість.

Як досконало поєдналися в Особі Ісуса Христа протилежні риси характеру: мужність і смирення, рішучість і лагідність, вадба і спокій! Образну картину цього врівноваженого характеру подає книга Об'явлення: «Ось Лев, що з... кореня Давида... І я глянув: ось... стоїть Агнець» (Об'явл. 5:5, 6).

Повірте, дорогі батьки, ваші зусилля сформувати характер вашої дитини за цим досконалим зразком не будуть даремними! Одного дня ви обов'язково виявите у вадчі вашого боязкого, сором'язливого малюка такі риси, як відважність та рішучість.

СІМЕЙНЕ ДЕРЕВО

Марина Подорожна

«Найогидніша, але водночас звичайнісінька і найдавніша невдячність – це невдячність дітей до батьків» (Л. Вовенарг).

Наші батьки – найжертвовніші люди на землі. Коли ми були незахищеними дітьми, тато і мама задовольняли всі наші потреби в їжі, чистоті, теплі, одязі. Вони – запорука нашої безпеки, підтримка, втіха під час труднощів.

Безумовна батьківська любов дозволяє нам відчувати себе впевненими. Пізніше вона допомагає нам пристосовуватися до навколишнього світу та любити інших людей.

П'ята заповідь про те, що потрібно шанувати батька і матір, для нас не відмінняється лише через те, що ми вже стали дорослими і самостійними. З роками батьки старіють і стають більш залежними та вразливими, а в нас з'являється можливість віддячити добром за ту любов, яку вони безмірно віддавали нам.

Наша любов до них може виражатися як у практичній допомозі по господарству, так і у фінансовій підтримці. Завдання дорослих дітей – задовольнити всі потреби своїх престарілих батьків і таким чином проявити ту любов, яку, можливо, вони приховували роками.

Ми потрібні нашим батькам і матерям не лише в складні періоди життя. Часто батьків пригнічує те, що їм немає місця в житті їхніх дорослих дітей. Нам може здаватися, що їхні погляди вже застаріли.

Проте важливо не забути, що батьки – безцінний Божий дар для нас. Іноді, опікаючи їх і служачи їм у старості, ми відкриваємо їх для себе наново. Проте, на жаль, нам, дітям, іноді властиво недооцінювати своїх батьків. Спілкування з рідною нам людиною завжди збагачує нас, у дорослому житті ми інакше відчуваємо один одного, служимо один одному і досягаємо розуміння.

Один досвідчений консультант записав:

«Одного разу мені розповіли зворушливу історію про одну не досить стареньку жінку, яка помирала від раку. Її син побував у лікарні і, повернувшись додому, розповів дружині, що мати помирає і що лікарі вже нічого не можуть зробити. Почувши це, його дружина помітила, що в нього залишилися деякі невіршені питання, про які потрібно поговорити з матір'ю, доки вона жива. Дружина нагадала йому про те, як ще зовсім молодим він пішов з дому і не спілкувався з матір'ю впродовж цілого року. Чоловік погодився, повернувшись в лікарню і попросив у матері пробачення за те, що зробив багато років тому. Вона була зворушена, легко пробачила його, і сама вибачилася за те, що зробила життя сина таким нещасним, що йому довелося піти з дому. Вони примирилися, і син повернувся додому. А наступного тижня його матір виписали з лікарні цілком здоровою. Вона прожила ще багато років і померла в глибокій старості».

Будучи вже впевненими і досягнувши успіхів у житті, ми дозволяємо собі судити батьків за те, що вони не такі, якими ми їх хочемо бачити, замість того щоб цінувати і приймати їх за те, які вони є.

Якими б не були наші спогади дитинства – сумними чи веселими, мирними чи напруженими, – у нас спільне минуле й одні корені. Можливо, ми не завжди готові нести відповідальність за свої вчинки перед батьками, але ми не повинні переставати любити їх.

Дорослі діти ризикують залишитися незрілими, якщо їхня поведінка залишається споживацькою. Вони тільки те й роблять, що чекають колишньої батьківської турботи та уваги. Необхідно визнати, що в цьому випадку діти, хоч і вирости, але, на жаль, не подорослішали. Важливо усвідомити свою роль, адже бути дорослим – це не лише бути самостійним, але ще і нести відповідальність за своє життя і життя своїх близьких. Ми легко звикаємо до батьківського обов'язку, проте про свій обов'язок перед батьками, на жаль, іноді або забуваємо, або замовчуємо. Нашими відмовками можуть бути слова про несправедливість, виявлену батьками відносно нас, після якої залишилися сліди образи та біль. Думаю, істина в тому, що не буває досконалих батьків і матерів. Батьки дали нам стільки любові, скільки могли, і їх не можна за це судити.

Любов Отця Небесного допомагає нам пробачити все і не таїти в собі зло за їхню недосконалість. Багатьом дорослим дітям необхідно вибачити своїх батьків, адже тільки тоді вони зможуть віднайти душевний спокій і мир. Ми не завжди до кінця зможемо

пояснити і зрозуміти їхні дії, але ми повинні довіряти їм. Сила любові в дорослих дітей – це, з одного боку, вміння і готовність пробачати, а з іншого – вираження вдячності за теплі миті та подароване життя. Я чула, як один дорослий син молився Богові:

«Господи, дякую Тобі за Твою безумовну любов до мене і готовність пробачити мене. Спасибі за все хороше, що дали мені мої батьки. Проте були й важкі хвилини у моєму житті. Мої батьки зробили мені боляче, але я приймаю рішення пробачити їх, допоможи мені. Господи, дякую Тобі за те, що Ти – досконалий Отець. Будь ласка, наповни мене Своїм Святим Духом, щоб я міг прийняти Твою любов. Спасибі за те, що Ти обіцяв дати духа любові кожному, хто просить Тебе про це. Амінь».

Тільки таке серце здатне жити без болю і любити безумовно, як заповідав нам Господь. Образи, приховані в наших серцях, виявлятимуть свою руйнівну дію в подальших поколіннях. Як наслідок, діти та онуки понесуть на собі нашу гіркоту, також відкинувши нас. Ми будемо не здатні передати їм свою любов і мудрість, адже тільки вільне серце може по-справжньому любити і дарувати щирі почуття. Маючи земних батьків, ми ще є і Божими дітьми. Бог – наш Небесний Отець, наша нагорода, світло і розрада.

Любов Божа навчає нас не лише приймати радощі та принади життя, але й дарувати їх нашим рідним і близьким.

БАБУСЯ НАВЧИЛА МОЛИТИСЯ

Цей випадок стався минулої зими в одному із сіл Росії. Другокласник Стас Ваняшев після уроків пішов з друзями спускатися з гірки. Дітей, які бавилися на вулиці, було чимало. Першим змерз Мишко і сказав: «Все, Стасику, я йду додому». І пішов.

Вечоріло. Стас залишився сам. Востаннє він піднявся на гірку й понісся вниз. «У-ух!» Вітер гудів, сніговий пил покривав обличчя, хлопчик на швидкості впав у кучугури снігу. Піднявся, зробив крок – і раптом сніг почав просідати під ногами. Нічого не встигнувши зрозуміти, Стас впав у недобудований сусідський колодязь. Проломивши лід, хлопчик впав на дно. Крижана вода обпалила ноги і почала повільно підніматися вгору, просочуючи одяг. Стас вдивився в напівтемряву: на стінах колодязя були крижані нарости. Хлопчик спробував, учепившись за лід, підійнятися на уступ, але не міг утриматися!

Колись давно, коли Стас був маленьким, йому снилися страшні сни. Він прокидався серед ночі й плакав. Ось тоді бабуся й навчила його молитви Господній «Отче наш».

Упавши в темний крижаний колодязь, Стас насамперед почав кликати на допомогу. Проте сили залишали його. Тоді хлопчик, знаючи про силу молитви, звернувся до Бога.

«Отче наш, що на небесах!..» – молився Стас. І так п'ять годин поспіль. Раптом хлопчик побачив, що в крижану печеру почало проникати світло. Над колодязем схилився незнайомий чоловік. Він почав заспокоювати Стаса: «Потерпи ще трохи, тебе вже шукають і скоро знайдуть». «Гаразд, – відповів хлопчик, – потерплю, удвох не так страшно».

Незабаром Стас почув голос свого старшого брата Павла: «Ста-асику!» Тієї ж миті людина над колодязем зникла, а світло згасло. «Па-шо!» – прохрипів Стасик. Павло прим'яв сніг, ліг на край колодязя і до пояса нахилився всередину. Стас підняв руки. Павло підхопив братика, витягнув його і побіг додому, боячись думки, що той може померти.

Хлопчик дуже обмерз, від інею побіліли навіть вії. Приїхала служба «швидкої допомоги». «Терміново в лікарню! Він помирає!» – вигукнув лікар.

Однак у лікарні Стаса протримали лише один день, оскільки лікарі не виявили ніяких ускладнень та ознак хвороби. Як пояснити це диво? Лікарі не знають. А в селі говорять: «Бог врятував».

Продовження

ДРУГИЙ ТРИМЕСТР

У цей період починають активно розвиватися всі системи життєзабезпечення плоду: кровоносна, імунна, дихальна, ендокринна, нервова, кісткова, м'язова і т. д. У цей час майбутній мамі важливо бути стриманою, не потурати своїм невинним бажанням і звичкам. Кожна крапля алкоголю або нікотину негативно впливає на системи плоду під час його формування. Благополуччя дитини повністю залежить від звичок матері. Проте мама може зробити для своєї майбутньої дитини чимало. Таланти та здібності дитини можуть розвиватися ще в утробі.

Один талановитий юнак, навчаючись в консерваторії на диригентському факультеті, якимось, розмовляючи з матір'ю, розповів їй, що помітив одну дивну особливість у своїй роботі та навчанні. Деякі класичні твори він засвоював дуже швидко, як щось глибоко особисте, близьке його почуттям і душі. Інші твори він повинен був уважно по кілька

разів прослуховувати, щоб запам'ятати. Мама попросила його написати список легкозасвоєваних творів. Син виконав прохання матері. Вона переглянула список і виїняла стару платівку, на якій були записані всі ці твори. Будучи вагітною, сидячи в кріслі з в'язанням у руках або виконуючи домашні справи, вона включала програвач і постійно слухала ці прекрасні класичні твори. Виявляється, вона не одна прослуховувала й запам'ятовувала. Завдяки їй син став відомим музикантом, композитором і диригентом.

Отже, вагітність може стати початком шляху у велике майбутнє містечтва, шляхетності, таланту. Та, на жаль, необдумані вчинки жінки під час вагітності можуть стати причиною нещастя, страху, залежності, комплексів і проблем.

Я ніколи не забуду розповідь одного юнака, котрий намагався розібратися в собі. Він шукав допомоги. Сором'язливо опустивши очі, хлопець тихим голосом розповідав про

свою біду, яку не наважувався нікому відкрити. А проблема його полягала в тому, що він панічно боявся гарячої води. Цю дивну особливість юнак помітив у собі ще в дитинстві, коли мама купала його. Він завжди просив її купати в холодній або ледь теплій воді. Хлопець сподівався, що з віком ця дивна особливість і неприємні відчуття самі собою минуть. Проте вони не минали, а навпаки, заподіявали йому дедалі більше страждань.

Мені здавалося, що це можуть бути наслідки невідлого купання в ранньому дитинстві, коли маленьким його опустили у ванночку із занадто гарячою водою, тому попросила його маму прийти на консультацію. Наступного дня я почула приголомшливу сповідь матері. Вона була вагітна і сказала про це чоловікові, але той ганебно втік, не бажаючи бути батьком. Молода жінка не знала, що їй робити. Вона плакала, переживала, думала, як їй вчинити, боялася сказати комусь про свою біду. У розпачі вирішила позбутися цієї дитини, хоч вагітність вже мала занадто великий термін – 5 місяців. Тоді вона налила повну ванну гарячої води і сіла в неї, чекаючи, коли почнуться пологи. Молода жінка сиділа в гарячій воді години дві чи три. Вода охолотіла, але нічого не відбувалося. Ридючи, вона вийшла з ванни, вирішивши народжувати малюка. Народила здорового хлопчика, до того ж вчасно. Тишилася, любила свого синочка – надію і радість усього свого життя. Син виріс і тепер, коли він розповів на консультації свою проблему, вона змушена була відкрити правду про свій минулий досвід. Наслідки неправильних рішень і вчинків відбиваються на психіці дитини і можуть супроводжувати її все життя.

ТРЕТІЙ ТРИМЕСТР

На цьому етапі дитина повністю сформована, відбувається вдосконалення всіх життєво важливих систем організму. По-особливою дитина починає реагувати на голос матері:

сприймає її інтонації і відповідно реагує на них. Під впливом емоцій мами вона здатна "поділяти" голоси навколишніх людей на дружні та ворожі.

Якщо в спілкуванні з кимось вагітна хвилюється, дитина чує, як нерівно б'ється її серце, наскільки напружена інтонація, це сприймається малюком як сигнал небезпеки. Навпаки, якщо в спілкуванні з кимось мама спокійна, радісна і задоволена, її серце б'ється рівно і голос звучить без напруги, то малюк почуває себе в безпеці. Доброзичливе спілкування матері з іншими слугує для дитини знаком того, що звучить голос друга і немає причин для страху. А уявіть собі, як дитина постійно реагує на голос батька, який кричить на дружину або говорить з нею підвищеним тоном... Можна не дивуватися, чому так багато сьогодні неслухняних, некерованих дітей, котрі вороже ставляться до батьків, потребують корекції поведінки. Вони самі не можуть пояснити свою ворожість, яку автоматично виявляють у своїх взаєминах з батьками.

В останньому триместрі закладаються внутрішні духовні цінності, формується розум і розсудливість. Їхня основа – поведінка та інтереси матері й батька. Духовні цінності матері стають цінностями дитини. Що вона дивиться, що читає, як молиться, як радіє, що і з яким настроєм їсть, як реагує, як і з ким розмовляє – усе це має величезне значення для малюка, тому що саме в цей період формується позитивний або негативний досвід його адаптації до нового зовнішнього середовища після пологів.

Ці прості істини важливо знати молодим парам, які хочуть мати здорових, добре вихованих дітей, котрі приносять радість і розраду в житті. Проте пам'ятайте: спілкування з дитиною триває й після її появи на світ, і воно не менш важливе для дітей, адже може принести як добрі, так і погані результати.

Лідія Нейкурс

ПЕРШІЙ РІК ЖИТТЯ

Перший рік життя малюка – основа його майбутнього розвитку. За цей період нова людина освоює приблизно такий самий обсяг інформації, як і за весь період до 6 років. Розпочинається процес виховання дитини і складно переоцінити вплив батьків на її розум, характер і майбутнє в цілому. Народилася людина! Усі радіють, а в самого малюка момент народження викликає шок. Він опиняється в іншому світі, переповненому різкими звуками та яскравим світлом. Його перевертають, крутять, оглядають, обшупують. До цього він був у стані спокою та тиші, чув серцебиття матері, яке заспокоювало його, але тепер цей зв'язок обірваний. Без таких випробувань подальше життя неможливе. Допомогти в цей складний момент життя може тільки найближча людина – мама! Поклавши малюка на груди матері, ви допоможете йому зняти стрес: лагідний материнський голос і заспокійливе знайоме серцебиття за декілька хвилин зроблять те, чого не можуть зробити ніякі інші методи або ліки.

Цікаві дослідження провели педіатри, спостерігаючи за явищем, яке виникає в дитини через 3 години після народження. У неї з'являється здатність адаптувати зір і фокусувати погляд на точці, розташованій на відстані 40 см від свого обличчя. Я пам'ятаю цей пильний погляд мого маленького, щойно народженого сина. Це явище триває декілька

годин. Потім воно зникає і знову з'являється вже значно пізніше. Що ж повинен зафіксувати новонароджений в ці декілька годин? Звичайно ж, образ матері, котра його годуватиме, ця картинка залишається в його підсвідомості. Його може тримати на руках і батько, це теж важливо! Цей зв'язок з батьками допоможе дитині розвиватися повноцінно і правильно в перший рік життя і залишить глибокий слід у її підсвідомості.

Нам потрібно зацентрувати увагу на слові «потреба». У всіх це слово асоціюється з пелюшками, памперсами, сном, годуванням, купанням та іншими фізичними потребами малюка. Це все правильно, але є інші потреби – психологічні, які необхідно задовольняти, якщо ми хочемо виховати дитину здоровою психічно, емоційно та морально.

1. **Потреба в первинному зв'язку** встановлюється в перші шість місяців передусім між дитиною та кожним з батьків. За допомогою постійного зв'язку з ними в психіці дитини ніби протоптується своєрідна стежина, яка матиме величезне значення для її майбутнього життя і взаємин з іншими людьми. Якщо цей зв'язок не був налагоджений, тобто потреба не була задоволена, то в майбутньому цій людині буде складно відчувати почуття прив'язаності до когось. Такі люди зазвичай не вміють налагоджувати сімейні стосунки, не довіряють людям, не переживають глибоких почуттів і взагалі сумніваються в їх існуванні. Це часто трапляється в тих сім'ях, де дитина залишається під опікою різних людей, можливо, родичів або нянь.

Задоволення потреби в первинному зв'язку дає цілком інші результати. Минуть роки, діти виростуть і будуть так само відчувати сильну прихильність до своєї сім'ї. Вони знатимуть, що означає любов, виявлятимуть її один до одного і берегти будуть свої почуття протягом усього життя. У народі таких людей називають «однолюбамі». Іноді ця прихильність зберігається навіть після смерті коханого.

2. **Потреба в первинній довірі.** Формування довіри відбувається при задоволенні фізичних потреб дитини. Якщо вона голодна, її нагодують. Якщо їй незручно лежати, її перевернуть на інший бік. Якщо вона мокра, її перепоїють і т. д. Та буває так, що дитина

крекче або плаче, але ніхто не звертає на це уваги. А надто строгий вихователь, зазвичай це тато, говорить: «Не бери дитину на руки, розбалуєш, звикне до рук – і будуть з нею проблеми!» Дитина справді покричить і перестане, а можливо, і засне. Тато задоволений собою, адже про це він і говорив. А що відбулося насправді? Не була задоволена потреба в первинній довірі, не було відгуку на сигнал про проблему. Таке ставлення залишить свій слід на психіці малюка, а потім і на житті дорослої людини. Він не довірятиме людям, у поведінці з іншими буде замкнутий. Та найнеприємніший наслідок може проявитися при зустрічі з Господом. Таким людям важко приймати рішення у випадках, коли потрібно проявити довіру.

Маленькі діти в перші три місяці після народження зазвичай сплять, пробуджуючись на короткі хвилини пильнування. У ці хвилини і відбувається те, що можна назвати первинним вихованням дитини – задоволена потреба в довірі. Дитина буде рости комунікабельною, відкритою, довіряти людям, матиме міцні відносини з Богом. Цих людей можна відрізнити за поведінкою в громадських місцях: вони знайомляться швидко і без комплексів, можуть вам розповісти про себе все і відразу, не наче ви давно знайомі. Іноді таких людей ми зустрічаємо просто в міському транспорті, де впродовж декількох хвилин часом можна почути всю історію життя і ще й встигнути дати пораду людині, якщо це знадобиться. Це люди із задоволеною потребою в первинній довірі.

3. **Потреба в первинній любові.** Задоволення цієї потреби не має меж, оскільки кожна мати переживає це у своєму житті по-своєму. Ця своєрідна дружба і прихильність ґрунтується на дотиках, погладжуваннях, обіймах і поцілунках, яких дуже потребує дитина. Для маленьких дітей ця любов має величезне значення в розвитку нормальної психіки дитини. «Недолюблені» діти, тобто діти з незадоволеною потребою в первинній любові, можуть в подальшому житті проявляти не зовсім нормальне ставлення до інтимних стосунків. Це може виражатися в холодності, фригідності, байдужості до цієї сторони сімейного життя в

майбутньому. Однак може статися й інший психологічний «збій»: підвищений інтерес до сексуальних стосунків, особливо в підлітковому віці. Хлопці проявляють зайву і ранню цікавість до сексуальних та еротичних відео, картин, журналів. Ці наслідки починають проявлятися найчастіше в підлітковому віці, а в зрілому – можуть перерости в маніакальні схильності. Недаремно сексуальні маніяки та збоченці зазвичай є вихідцями з неблагополучних сімей або виросли взагалі без батьків.

Задоволені в цій потребі діти зазвичай зростають чуйними та ніжними чоловіками або дружинами, охочими більше віддати, ніж узяти. У підлітковому віці вони лояльно ставляться до тем про інтимні стосунки: не уникають їх, але й не акцентують на них свою увагу.

Здається, що ж може статися з дитиною в перший рік життя? Насправді відбувається ґрунтовна підготовка до майбутнього життя, батьки можуть закласти так багато хороших і поганих якостей у характері малюка. Гарненьке малю тишити нас першими кроками, а в його психіці вже є багато такого, що може зробити його майбутнє прекрасним або нещасним.

ЧОМУ МИ ХВОРІЄМО?

Чому ми хворіємо? Як протистояти вірусам? Як дізнатися, наскільки компетентні лікарі? Чи може Інтернет замінити консультації лікаря? Чи всі хвороби виникають на нервовому ґрунті? Чи виправдовує себе народна медицина? Наскільки ефективні вітаміни в пігулках? До чого призводять надумані хвороби? Захворівши, краще звернутися до лікаря чи молитися й чекати зцілення від Бога?

На ці та інші запитання відповідає фахівець з питань здорового способу життя, лікар першої категорії, викладач Валентина Шабранська.

Чи виникають у вас захворювання? Звичайно. Проте, змінивши спосіб життя, я стала хворіти значно рідше. Справжній приплив сил я відчувала, почавши дотримуватися принципів здорового способу життя. Я звільнилася від хвороби щитовидної залози. Доброякісні новоутворення в деяких органах зменшилися і зникли. Я схудла на 20 кілограмів, стала більше встигати за день, почуваю себе значно краще та здоровіше.

Чому ж взагалі люди хворіють? Багато хто переконаний, що найчастіше захворювання пов'язані зі спадковістю, екологією та вірусами. Не тільки. Наприклад, серед причин онкозахворювань, за даними досліджень, ці чинники мають місце тільки в 32 % випадків. У решті ж 68 % випадків причиною є неправильний спосіб життя. Із цих 68 % найбільш вагомі причини: неправильне харчування (35 %), куріння (30 %) та інші чинники (3 %). Віруси викликають захворювання тільки в 12 % випадків. Спадковість – лише 3 %, а забруднене середовище – 17 %. Нездоровий спосіб життя є основною причиною й багатьох інших захворювань.

Існує думка, що деякі віруси створюються штучно десь у таємних лабораторіях з метою зменшення кількості населення Землі. Ця ідея відволікає людей від проблем,

пов'язаних з їхнім способом життя. Сучасна наука про поширення хвороб (епідеміологія) свідчить, що більшість сучасних хвороб – це хвороби достатку, тобто неправильно-го способу життя. Ми відповідальні за те, що робимо самі. Якщо наш імунітет міцний, то нам не такі вже й страшні віруси. Ми самі відповідальні за те, що хворіємо.

Деякі люди настільки остерігаються хвороб, що якоюсь мірою надумують їх, за найменших симптомів панікують і звертаються до лікарів. Чи може така застережливість бути шкідливою? Це актуальне запитання. У медицині зв'язок емоцій і здоров'я називається психосоматикою. Ще Гіппократ помітив такий зв'язок. У сучасній медицині це питання стали розглядати нещодавно. Проте ефект «плацебо» вже набув широкої популярності. Еллен Уайт, відома письменниця, котра пропагувала здоровий спосіб життя, пише, що є жертви уявних хвороб: «Між тілом і розумом існує найтісніший зв'язок. Дев'ять десятих усіх хвороб, від яких страждають люди, беруть свій початок у розумі».

Але як зрозуміти, коли потрібно звертатися до лікаря, а коли проявляю надмірну застережливість? Ми добре розбираємося у своїх комп'ютерах, мобільних телефонах, автомобілях та іншому, але мало знаємо про те, як функціонує власний організм. Особливо молодим людям слід вивчати не лише далекі від практичного життя науки, але і те, як влаштований і функціонує їхній організм.

Навіть якщо ви не маєте медичної освіти, набувайте знань з анатомії, фізіології свого організму, тоді ви зможете простежити причинно-наслідковий зв'язок, знатимете, що з вами відбувається: надумана це хвороба чи реальна. Наприклад, якщо ви не виспалися, пили мало води, то

головний біль – цілком закономірний наслідок. Якщо ж у вас просто поганий настрій, нічого не хочеться робити, то головний біль може бути надуманим.

Останнім часом люди дедалі частіше звертаються за допомогою до Інтернету, де знаходять величезну кількість порад щодо питань лікування. Виправдовує себе така практика чи все-таки краще звертатися за допомогою до лікаря? Існує достовірна навчальна література, затверджена Міністерством охорони здоров'я. Це не інформація із соцмереж з різним ступенем достовірності. Небезпечно займатися самолікуванням. Та якщо ви впевнені, що на спеціалізованому форумі вам дає рекомендації кваліфікований лікар, до таких порад можна прислухатися. Потрібно мати здоровий глузд. Наприклад, замість того щоб пити пігулки, що знижують ризик інфаркту, можна просто схуднути. Зниження ваги на 10 % зменшує ризик інфаркту на 20 %! Але консультація лікаря під час захворювання необхідна.

Коли все ж таки необхідно звертатися до лікаря, не чекаючи, що недуга мине сама собою? Тут потрібний індивідуальний підхід. Ми повинні не просто лікувати хворобу, але й аналізувати причини її виникнення. Сучасна медицина акцентує увагу на усуненні конкретної проблеми: ставить діагноз і пропонує лікування, а не шукає причину захворювання.

У разі захворювання потрібно проконсультуватися з лікарем. Наприклад, якщо в пацієнта запалився нерв у зубі або розпухає щока, обов'язково й терміново слід звернутися до фахівця, зволікання небезпечно.

Як лікар і християнка, я не можу розділяти науку і Божу мудрість. Я завжди молюся перед прийняттям рішення. Коли в мене була зайва вага (я важила понад 100 кілограмів), звичайно, мене непокоїв біль у суглобах. Як ви вважаєте, які методи лікування мені потрібно було застосувати: ковтати пігулки від болю в суглобах чи докласти зусиль, щоб схуднути?

Через деякий час, уже схуднувши, так сталося, що я впала і сильно травмувала коліно. Біль не давав мені нормально пересуватися. Я молилася, щоб Бог усунув цю проблему, яка не була викликана моїм неправильним способом життя і дуже мені заважала. Я трохи почекала, щоб визначитися, що робити: чекати Божого зцілення чи йти до травматолога. Цього разу Бог мене зцілив. Коліно перестало боліти і більше мене не турбувало. Таким чином, у своєму житті та професійній діяльності я намагаюся поєднувати науку і Боже провидіння.

Наскільки ефективні вітаміни з аптек у боротьбі чи профілактиці захворювань? Наш Творець

потурбувався про нас, пропонує чи натуральні вітаміни та лікарські рослини і трави. Кажуть, що в сучасних рослинних продуктах немає тієї достатньої кількості корисних речовин, які щодня потрібні нашому організму.

Це міф, придуманий тими, кому вигідний продаж синтетичних препаратів. У рослинних продуктах сотні й тисячі захисних речовин, що допомагають при лікуванні багатьох хвороб, зокрема серцево-судинних захворювань, які є причиною смертності № 1. У рослинах є клітковина, якої немає в жодній упаковці вітамінів. Багато наукових досліджень підтверджують, що, збільшивши кількість клітковини в раціоні і зменшивши кількість жиру, особливо тваринного, ми знижуємо і тиск, і вагу. Як наслідок – менше інфарктів та інсультів.

Найкращим способом потрапляння вітамінів у організм є вживання їх у вигляді рослинної їжі, а не у вигляді синтетичних препаратів. Горіхи, насіння, овочі, фрукти, бобові та злаки напрочуд збалансовані за більшістю необхідних нам елементів. В одному помідорі декілька тисяч захисних речовин – фітонцидів, речовин, що борються з раком та розріджують кров і т. д.

Звичайно, бувають захворювання, коли пацієнтові необхідно призначити курс лікування препаратами, зокрема й синтетичними вітамінами. Це вирішує лікар. Щоб зрозуміти, які ж продукти і в якій кількості нам потрібні, варто ознайомитися з пірамідою харчування.

Це науково обґрунтовані рекомендації дієтологів усього світу. Підходить піраміда харчування і тим, що худнуть, і тим, що видужують. В її основі – зернові, овочі, фрукти, бобові, горіхи і насіння, кисломолочні, яйця.

Усім читачам газети бажаю щедрих Божих благословень в усіх сферах життя. Молоді хочеться сказати: ви – майбутнє нашої країни, бережіть своє тіло і розум, набувайте знань про здоровий спосіб життя і діліться цими знаннями зі своїми однолітками.

Фастфуд цілком може погіршити пам'ять і здатність до навчання. Австралійські фахівці довели прямий зв'язок між вживанням шкідливої їжі та розміром мозку людини. Виявилось, що літні люди, які вживають велику кількість нездорової їжі, мали зменшений мозок. Шкідливі продукти завдавали удару по гіпокампу – зоні

мозку, важливий для пам'яті та процесу навчання.

Ці висновки були зроблені за результатами дослідження приблизно 250 осіб віком за 60 років. Людям зробили МРТ, щоб оцінити розмір гіпокампу. Загалом зменшення розміру цієї області з віком вважається нормою. Та якщо порівнювати людей з нормальним раціоном і любителів шкідливої їжі, то різниця стає очевидною. Саме шкідлива їжа стала причиною 60 % від загального зменшення в об'ємі лівої частини гіпокампу.

У дослідженні вчені не враховували інших чинників, що впливають на гіпокамп. До них належать депресія, артеріальний тиск, соціально-економічний статус, навчання, стать людини. До речі, дослідження тварин, які проводилися раніше, показали: зміна раціону дозволяє впливати на роботу гіпокампу.

Час, у який ви спите, так само важливий, як і загальна тривалість сну. Про це засвідчили співробітники Вашингтонського університету в результаті проведеного експерименту з гризунами: мишам збивали звичний ритм сну і пильнування. Це зрушення призводило до того, що вони спали достатньо, але якість сну виявилася дуже

зниженою. До того ж у них була порушена імунна реакція (імунітет або не реагував активно, або активність перевищувала норму), що робило їх більш схильними до різних захворювань. Якщо в людини постійно збивається режим сну, хоч вона потім і досипає, її організм страждає. Більшість досліджень зосереджені на тому, як впливає недосипання на організм, або на тому, скільки часу витрачається на сон у цілому. Проте кількість не завжди дорівнює якості, як довели американські вчені. Вони детально досліджували механізм роботи циркадної системи, що регулює різні біологічні процеси.

Дружба корисна для здоров'я. Встановлення дружніх стосунків у дитинстві допомагає залишатися в хорошій формі й у зрілому віці, – такого висновку дійшли вчені з Університету Вірджинії. Це дослідження проводилося за участю 171 учня 7-8 класів. Фахівці досліджували добровольців у період від 13 до 27 років.

Коли учасниками було 13-17 років, їхні найкращі друзі заповнили анкети. Вони оцінили якість дружби, міру довіри та відчуження в стосунках. Також друзі розповіли, чи намагалися добровольці підлаштовуватися під однолітків. Стан здоров'я учасників

оцінювався щорічно у віці 25, 26 і 27 років. Добровольці відповідали на запитання про здоров'я в цілому, індекс маси тіла (ІМТ), рівні тривоги та депресії. Дослідження показало, що в учасників, що мали близьких друзів у підлітковому віці та намагалися підтримувати хороші стосунки з однолітками увесь час, здоров'я у 27 років виявилось міцнішим.

**КОНТАКТ-ЦЕНТР
НАДІЯ**
 contact.hope.ua

ЦІЛОДОБОВА
 телефонна лінія довіри
 працює спеціально
 для Вас.

Тут Вас вислухають,
 зрозуміють, втішать,
 нададуть допомогу та
 підтримають у молитві.

Молитовна допомога

- Консультація священнослужителя
- Молитовна підтримка
- Вивчення Біблії

*«І будете молитися Мені, а Я буду прислуховуватися до вас.
 І будете шукати Мене, і знайдете...» (Біблія, книга Єремії 29:12, 13).*

ТЕЛЕФОН В УКРАЇНІ:

 0 800 30 20 20
 (безкоштовно по Україні)

 24/7

 contact-hope

 molitva@hope.ua

**РАДІО
"ГОЛОС
НАДІЇ"**

Зустрічайте
оновлене
християнське радіо!

Ми стали ще ближче та ще цікавішими...

- Слухайте нас в Інтернеті **24/7**
radio.hope.ua
- Через додатки для Android та iOS
- Через TuneIn, SmartTV
- В офлайн-режимі через подкасти
- На УР-1 **СБ 17:30 / НД 08:50**
- УР-2 **ПН 18:55 / ВТ 18:45**

Завжди на зв'язку **0 800 30 20 20**

РАДІО, ЯКЕ ДАРУЄ НАДІЮ...

Дивіться на телеканалі «НАДІЯ»
ДЛЯ ЗАВЗЯТИХ ДОСЛІДНИКІВ СЛОВА БОЖОГО

НОВИЙ СЕЗОН

**«Так промовляє Біблія»
з ІГОРЕМ КОРЕЩУКОМ**

Яка книга у світі найпопулярніша та отримала найбільше перекладів?
 Про що свідчать численні розкопки археології про правдивість Біблії?
 Чи маємо ми гарантію в точності Священного Писання і чи можна йому довіряти?
 Чи справджуються біблійні пророцтва?
 Чи є що сказати Стародавній Книзі сучасній людині?
 Дослідження Книги про минуле, сьогодення і майбутнє
 разом з доктором богослов'я Ігорем Корещуком.
ДОСЛІДЖУЙТЕ З НАМИ, ПЕРЕВІРЯЙТЕ -САМОСТІЙНО!

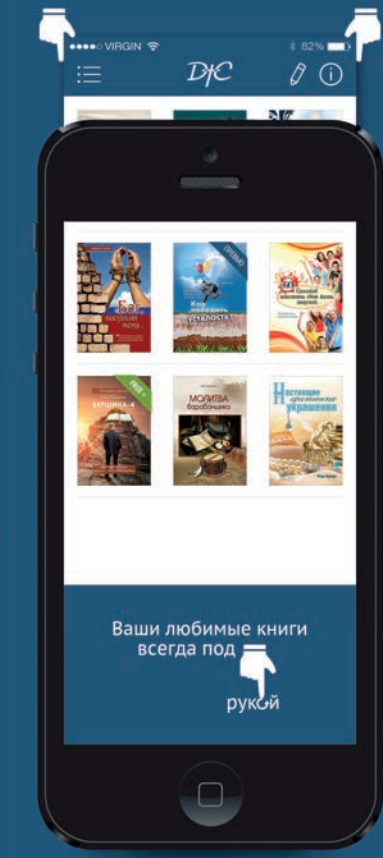

**«Тайни Нового Завета»
з ОЛЕКСАНДРОМ БОЛОТНІКОВИМ**

Таємниці Нового Заповіту - це телевізійний цикл про те,
 що не написано в Євангеліях, але явно малося на увазі.
 Олександр Болотніков - доктор богослов'я,
 експерт в області юдео-християнських взаємин
 показує древні традиції Ізраїлю,
 які збереглися дотепер і проливають світло
 на євангельські тексти.

Тепер ми в App Store

Приложение: «LifeSource»

Ваші любимые книги
всегда под
рукой

Наша адреса

Щомісячна газета «Вічний Скарб»
Видавець – християнське видавництво «Джерело життя»
 Відповідальний за випуск: директор
 видавництва «Джерело життя» Василь Джулай
 Головний редактор видавництва: Лариса Качмар
 Богословська експертиза: докторант богослов'я Ігор Корещук
 Відповідальний редактор: Яна Хорошун
 Над номером працювали: Олена Котлярова, Олена Мехоношина
 Відповідальна за друк: Тамара Грицюк
 Коректори: Ганна Борисовська, Інна Джердж
 Дизайн та верстка: Артур Антер
 Наклад: 100 000 прим.
Адреса: 04071, м. Київ, вул. Лук'янівська, 9/10-А
e-mail: dzherelo@ukr.net; **тел.:** (044) 467-50-72

Якщо Ви бажаєте пожертвувати кошти на розвиток газети, то можете це зробити через банк.

Наші реквізити:
 Ідентифікаційний код:
 ЄДРПОУ 19350731
 Адреса: 04071, м. Київ,
 вул. Лук'янівська, 9/10А
 Рахунок: 26006149457
 МФО 380805
 Найменування банку
 «РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ» у м. Київ

Редакція залишає за собою право друкувати матеріали в дискусійному порядку, не поділяючи поглядів автора, а також право редагувати і скорочувати тексти. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Оголошення, реклама та листи дописувачів друкуються мовою оригіналу. Листування ведеться лише на сторінках газети. Відповідальність за зміст статей несе автор.

Свідоцтво про державну реєстрацію
 Серія KB №8176 від 03.12.2003

